

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

Published by Ukrainian National Women's League of America, Inc. 4936 N. 13th St. Philadelphia, Pa. 19141

Дитяча Світличка при 47 Відділі США у Рочестері

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
Червень ч. 6. June 1968

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XXV. ЧЕРВЕНЬ Ч. 6

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
 Редагує Колегія — Лідія Бурачинська, Рута Галібей, д-р Наталя Ішук, Олена Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта Тарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel DA 4-7304

Річна передплата в США і Канаді від січня 1963 \$5.00
 Піврічна передплата \$2.75
 Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
 Річна передплата в Австралії 4 а. д.
 Річна передплата у Франції 10 н. фр.
 Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
 Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
 В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
 Поодинокое число 50 центів

Зміст:

П. Филипович: Заклинаю вітер
 — Візьмеш у жменю [і хмари...
 Успіх зв'язків США
З Гол. Управи: Розваги Конвенції
 Вітаємо телегатов
К. Ластівка: Кольористика українських вишивок
Л. Коленська: Безупинний буревій
І. К.: З Дому Неволі
Я. М. Теленко: 13 — вік нових проблем!
Л. Б.: Нова постать
Х. Стасів: Чому воно так?
 Нові Відділи США
М. Білзор: Згасло велике серце
 Українська виховна система
 Лекція Тегерану
П. Чижик: Правильне харчування
А. Сивуляк: Час на салати
 Вишивана подушка
М. Дейко: Горобець Ці-цір
Л. Гадай: Доглядаю лялю
 — На фармі
Н. Забіла: *
П. З.: Хмарка і діти
М. Коцюбинський: Івасик та Тарасик
Є. Долінова: Мені п'ять років
 Should We Close Our Eyes?
 UNWLA Branch 72 Musicale
Г. Лашенко: Марія Павлівна Юркевич

OUR LIFE

VOL. XXV. JUNE No. 6

Edited by Editorial Board
 Monthly publication except August,
 of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
 4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel DA 4-7304

Subscription in the United States of America \$5.00 per year, half year \$2.50. Subscription in Canada \$5.00 per year, half year \$2.75. Subscription in England 1½ pound sterling, per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna., under the Act of March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
 245 Wigman Rd.
 Bilborough Estate
 Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
 16a Prospect St.
 Glenroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
 c/c No. 7 887 93 de Paris
 26, rue de Forcy
 Paris 18-e
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Muenchen 27
 Rauchstr. 22

On the Front Page:

Blessed Virgin Mary's icon of Vilna.

На терені США

8. червня — Градуаційна Зустріч — Окр. Рада США в Нью Йорку
 15.—16. червня — Виставка Дитячої Творчості — Окр. Рада США у Філадельфії
 5.—7. липня — XV. Конвенція США в Шикаго
 20. жовтня — Маніфестація Округи в Честері — Окр. Рада США у Філадельфії

КРИЗЬ НОВІ ФІЛЬМИ

НАПАД НА ЗАЛІЗНЕ ПОБЕРЕЖЖЯ — Attack on the Iron Coast. Пересічний фільм про інвазію переможців Франції у 2-й світовій війні.
ДУХ ЧОРНОБОРОДОГО — Blackbeard's Ghost. Грає Пітер Устінов. Комедія Дізнея відбувається в малому каледжі Нової Англії.

ШАРАДА — Charade. Таємнича комедія, в якій переплітаються підступ, злочин і шукання скарбів. Грають Карі Грант і Одрі Гепбурн.

КАСТЕР НА ЗАХОДІ — Custer of the West. Пригодницький фільм із життя генерала Кастера. Гарні краєвиди.

ВІДВАЖНА ГРА — Daring Game. Історія дослідів морського життя розгортається в цьому фільмі. При оживленій акції він дуже повчальний.

ДОКТОР ДУЛІТЛ — Doctor Doolittle. Музична комедія описує постать доктора, що любить тварин і їх розуміє. Грає Рекс Гаррісон.

НЕ ПІДНОСИ МОСТУ — Don't Raise the Bridge. Комедія, в якій грає Джеррі Луїс, змальовує легкі подружні непорозуміння.

ЗАПИТНИК ВЕЛИКОДНІХ СТРАВ

У ході опитування наших членок про страви Великого Посту і Великодня виявилось, що більшість подає харчування інтелігентських родин. Це теж цікаве й якусь частину запитних листків можна тим вивопнити. Але головна наша увага звернена на народні страви. Це ж бо вони найкраще відзеркалюють харчування даної околиці та пов'язані з тим стародавні звичаї.

На обгортці:

На світлинці діти Дитячої Світлички 47 Відділу США у Рочестері. У горішньому ряді стоять від ліва до права: п-ні Анна Єйна, вих. референтка, п-ні Анна Капітан, голова 47 Відділу, п-ні Стефанія Лаба, виховниця, п-на Христя Юрків, помішниця.

Павло Филипович

Успіх зв'язків СУА

Заклинаю вітер і хмари...

Заклинаю вітер і хмари,
Заклинаю, земле, тебе!
І бринять найміцніші чари —
Заклинаю сонце сліпе.

Пролетіли огненні бджоли
Між зелених полів людських.
Заклинаю вас, тихі доли,
Не пускайте до себе їх!

А глухі снігові градини,
Смілий вітре, хоч ти розвій, —
Хай живуть і квітки й рослини
У країні бідній моїй!

Ясний світе, степе без краю,
Срібна пісне роси й трави,
Вас кохаю, вас заклинаю,
Хочу бути таким, як ви!

Візьмеш у жменю

Візьмеш у жменю сонного насіння
І не пізнаєш власної руки, —
Хай синій день, хай у землі коріння,
Жіночий сміх і соняшні книжки!

Я не люблю самотнього зідхання —
Нащо давать далеким зорям світ?
Не долетить ні перша ні остання
З моїх думок у невідомий світ.

Це ти така тепла, і принадна,
І над тобою все гудуть дроти.
Ростеле ніч свої похмурі рядна
І знову не одзеленієш ти.

Надії мрійні і смутне квиління
Загублено у передранній млі,
А гострозоре, мужне покоління
Уже росте на молодій землі.

1925

Рік 1968 став роком великого руху людей у цілому світі. Нове покоління, що виросло після 2-ої світової війни, заговорило голосним протестом проти устійненого ладу. Підняла свій голос також молода людина в Україні. Її речниками стали молоді інтелектуалісти, що підняли протест проти порушення прав людини та прав українського народу.

Цей їх вияв став величезним поштовхом для українського поселення у вільному світі. Схвилював він також організоване жіноцтво, що миттю стало мобілізувати свої сили для оборони борців за право людини і народу. Безпосереднім стимулом стала Конференція Прав Людини в Тегерані. Знаючи, що нею цікавляться інші народи, пригнічені Москвою, Союз Українок Америки висунув думку, щоб стати до спільного протесту з їх жіноцтвом проти насильства над правом людини і народів у СРСР чи країнах поза залізною заслоною. Проведення цього наміру доручено п-ні Марії Душник, референтці зв'язків СУА, яка довгі роки співпрацювала з представницями екзильних жіночих організацій у Т-ві „Жінки за Свободу“. Звернення було прийняте з великим вдволенням. У висліді співпраці постановлено створити Комітет п. н. „Злучені Жіночі Організації Центральної і Східньої Європи“ і покликати Ред. Комісію для опрацювання спільного меморіалу. Меморіал був прийнятий і одноголосно схвалений.

Вияв готовости та охота до співпраці серед членів згаданого Комітету відзеркалювали вагу цього акту. Він мав стати голосом протесту екзильного жіноцтва у вільному світі проти порушення прав людини і народу поза залізною заслоною.

Кількатисячний наклад меморіалу вислано всім офіційним репрезентантам членів ОН і їх делегатам на Конференцію Прав Людини в Тегерані і всім міжнародним і крайовим організаціям, що мають дорадчий статус в ОН. Представниця СУА п-ні Марія Душник при допомозі литовських і польських членок Злучених Жіночих Організацій виконала своєчасно і взірчево поширення меморіалу. Їй удалось також розіслати його всім конгресменам і сенаторам ЗДА. Завдяки конгресменові Е. Дервінському меморіал був 24. квітня 1968 р. внесений до Конгресового Рекорду. Окрім того представник УККА д-р Володимир Душник під час побуту в Тегерані вручив цей меморіал передсідниці Конференції принцесі Ашраф та й численним іншим громадським діячкам.

Злучені Жіночі Організації Центральної і Східньої Європи залишились даліше в дії для можливих спільних акцій. Вміло ведені зв'язки СУА виявили свій успіх у міжнародному об'єднанні екзильного жіноцтва.

З Головної Управи С У А

Розваги Конвенції

Окрім врочистого відкриття, ділових нарад та панелів, що з'ясовані в попередньому числі — на XV. Конвенції С У А передбачені також розваги. Адже товариська сторінка цієї зустрічі нашого членства має неабияке значення. Вона є милим завершенням цього нашого громадського іспиту. А все те має також великий вплив на хід нарад та настрої Союзняк.

Вступом до наших розваг буде спільний полуденок у п'ятницю, 5. липня 1968 р. Це буде перша нагода вільно угрупуватись при столиках, поготорити, відновити чи зав'язати знайомство. Під час того полуденку не передбачена доповідь чи інший церемоніал, щоб членство свobodно почувалось. Все ж таки провід гостини використає час на представлення Гол. Управи та на відчитання привітів.

Того ж дня увечорі щойно чекає нас мистецька насолода. О год. 8. вечора відбудеться відкриття двох вистав — Виставки Жіночої Творчості і картин мистецької сім'ї Мошинських.

Виставка Жіночої Творчості вже стала традиційною при Конвенціях С У А. Її завданням є показати твори жіночих талантів у різних ділянках мистецтва, а головне в народньому мистецтві. Не всі ділянки були кожного року заступлені. На Першій Виставці у 1955 р. у Філядельфії не було літератури, на Другій і Четвертій Виставках у 1959 і 1965 р. не було картин. Але завжди є зарепрезентовані вишивки, писанки і кераміка, а в останньому часі показалися і ляльки в народньому вбранні. Ідеться про те, щоб виявили себе ті, що творять у тих ділянках уже на новому поселенні.

На Шостій Виставці у Шикаго не буде рівнож картин жінок-мисткинь. Зате дбайливо і з увагою буде показана література жіночого пера. Поділена на белетристику, переклади, наукові твори, публіцистику, дитячі видання, вона вповні виявить те, що вийшло в рр. 1965-68 у вільному світі.

Виставка сім'ї Мошинських відбудеться в окремій залі. Талано-

вита мистці виставлять картини, скульптури і гравюри. Володимир Мошинський, батько, відомий, як творець ікон, а його діти Оксана і Юрій, із своїх краєвидів та портретів.

Конвенційний Комітет запроєктував при XV. Конвенції вперше Виставку Хронік та Альбомів Окружних Рад і Відділів С У А. З зацікавленням очікуємо перегляду тих книжок, що свідчать про працю даної клітини С У А та про дбайливий підхід до її пам'яток.

Після відкриття обох виставок Окружна Рада С У А у Шикаго вгощатиме делегаток печивом і пончом. Це буде нагода до знайомлення й обміну думок з нагоди виставок. Приємне відпруження після втомливого дня конвенційних нарад!

Товариське завершення Конвенції чекає нас щойно у суботу, 6. липня 1968 р. Тоді то на бенкеті зустрінеється Гол. Управа, делегатки членки С У А з громадянством Шикаго. Видатні промовці з українського й американського світу насвітлять теперішню політичну ситуацію. Кілька мистецьких точок доповнить цю програму мистецьким акцентом. Це буде величнн зустріч громадської думки з товариським виявом нашої Конвенції.

Отакій перегляд товариських подій, пов'язаних із XV. Конвенцією С У А. Дбайлива підготовка й уважний добір програми є запорукою їх високого рівня. Вони стануть блискучим завершенням нашої першої Конвенції в середущій Америці.

Тих делегаток, що приїдуть уже в четвер, 4 липня, чекає ще одна несподіванка. Увечорі того дня Окружна Рада С У А влаштовує вечерю з мистецькою програмою для Гол. Управи С У А. Буде ще одна нагода розважитись і пізнати місцеві мистецькі сили.

ВІТАЄМО ДЕЛЕГАТОК

Наспіли зголошення делегаток на XV. Конвенцію С У А, що відбудеться у днях 5.—7. липня 1968 р. в Шикаго. Відділи С У А будуть репрезентувати:

1 Відділ, Нью Йорк — п-ні Марія Головей

2 Відділ, Честер — пп. Марія Івахів, Софія Єдинак

4 Відділ, Нью Йорк — п-ні Анна Кізима

5 Відділ, Дітройт — пп. Павлина Будзол, Софія Голуб, Докія Климишин

7 Відділ, Акрон — п-ні Параскевія Когут

10 Відділ, Філядельфія — п-ні Олімпія Гайдучок

12 Відділ, Клівленд — пп. Галина Норка, Ірина Сахно

16 Відділ, Міннеаполіс — пп. Мирослава Петришак, Ольга Луцик

21 Відділ, Бруклін — мгр. Ярослава Зарицька

22 Відділ, Шикаго — пп. Надія Дзидзан, Оріся Гладка, Ольга Мартинюк, Зеновія Левицька

23 Відділ, Дітройт — пп. Марія Честух, Марія Слупецька, Євдокія Кахній, Ксеня Палер

24 Відділ, Елизабет — пп. Ольга Левчик, Катерина Соснецька

26 Відділ, Дітройт — пп. Анна Бойко, Сільвія Колодій, Марія Воскрес, Марія Бортник

28 Відділ, Ньюарк — пп. Стефанія Карапінка, мгр. Дора Рак

29 Відділ, Шикаго — пп. Марта Білинська, Христина Плав'юк

36 Відділ, Шикаго — п-ні Катерина Пирович

44 Відділ, Філядельфія — п-ні Лариса Дончук

46 Відділ, Рочестер — п-ні Люба Шмігель

47 Відділ, Рочестер — пп. Ірина Руснак, Мирослава Приймак

49 Відділ, Бофало — пп. Оксана Салдит, Ірина Дорошак, Анна Макух

57 Відділ, Ютика — п-ні Ірина Запаранок

64 Відділ, Нью Йорк — пп. Марія Савчак, інж. Оксана Щур

68 Відділ, Сиракузи — п-ні Фалина Войтович

Ідемо на XV Конвенцію С У А у Шикаго

Кольористика українських вишивок

Однією з головних властивостей українського народного орнаменту, це його своєрідне кольорування. Вже з непам'ятних часів грав колір народного мистецтва важливу і характеристичну роль. Згадаймо тільки мальовану кераміку трипільської культури, яка лягла в основу нашого національного мистецтва. Не тільки трипільські взірці та орнаменти знайшли місце в нашому сучасному народньому мистецтві, але також їх кольористика, передусім в нашому писанчарському та вишивальному мистецтві.

Домінуючим кольором так сучасного, як і трипільського мистецтва, був червоний. Так як це завважає Хведір Вовк, вважався червоний колір епітетом сонця, а також принципом родючости в природі. Ото ж кольорування мало первісно ритуально-символічне значення, що осталося мабуть при писанні писанок й досі.

Можливо, що вишивальне мистецтво, так як це думають деякі етнологи, виникло з первісного розмальовування тіла. Нам не відомо, чи воно існувало серед трипільців, але знахідки досить великих запасів червоної та оранже-

вої вохри в їх неолітичних селищах дозволяють на це припущення. Цю думку в певній мірі потверджують знахідки безліч жіночих фігурок, часто розмальованих червоною вохрою. (Хв. Вовк: Студії з української етнології).

Для ближчого ознайомлення з кольористикою української вишивки, треба заздалегідь зауважити, що українська вишивка, приміювалася для двох віддільних родів: для прикраси рушників, що серед українського народу дуже поширені, і мали в багатьох випадках своє ритуально-обрядове значення, — і для прикраси людського одягу, особливо жіночих, чоловічих та дитячих сорочок.

Особливе місце в народньому вишивальному мистецтві займають рушники. Буває більше родів рушників, що відповідно вишиваються: „плечкові“ носять тільки через плече, особливо при весіллях, і їх вишивають узорами на всю довжину; „кілкові“ рушники, що ними обкладають ікони, мають довкола вишиту обвідку. Бувають ще „настільні“ рушники без особливих узорів, тільки прикрашені смугами на обох кінцях в червоних, чорних а пізніше в жовтих кольорах. Вже саме ткання рушників має своєрідну техніку. Бувають рушники звичайно ткані або з везерунками. Полотно на рушниках завжди біле, з кольоровою пряжею для узорів. Орнамент на рушниках може бути тканий або вишиваний. На загал вишивають рушники тільки в одному кольорі і лиш пізніше почали вживати на Поділлі більшекольорових рушників. На Київщині та Полтавщині бувають тільки однобарвні вишивані рушники, виконувані червоною або синьою заполочтю. На Поділлі вживають для вишивання рушників льняних або бавовняних ниток різного яскравого кольору: червоного, жовтого, зеленого, рідше чорного. В новіших часах поширене вишивання гарусом (камгарн).

До жанру рушників належать хустини, що вишиваються

звичайно на Полтавщині та Київщині в одному кольорі, червоному або синьому, або в двох кольорах, і то тільки на углах хустини. На Буковині їх заступають ширинки, вишивані в більше кольорах.

Другий рід вишивок, широко розвинений в Україні, це ті, що ними прикрашують особливо жіночі, а в рідших випадках чоловічі та дитячі сорочки. Особливіми везерунками прикрашувались у жінок і дівчат плечі та рукави (їх і називано „плечиками“ або „вуставками“), а в чоловіків коміри та пазуха. Дитячі сорочки вишивались дрібнішими та менше вибагливими узорами.

Найстаршими видами узорів є однобарвні. Їх виконували сирими (небіленими) нитками по білому полотні, а не раз для скріплення замочували у топлений віск. Такі вишивки у давнину були по всій Україні, найчастіше у старших жінок. Широко відома однокольорова вишивка червона (Полісся) і чорна (Поділля).

Найбільш поширені вишивки двокольорові, себто чорно-червоні. Ця комбінація кольорів однаково часто трапляється при геометричному, як і рослинному орнаменті. Наприклад вся північ України — Чернігівщина, Київщина і Волинь користується тільки тими кольорами, на Полтавщині є незначна домішка білого, а на Поділлі жовтого кольору.

Нові кольори — темно- і ясно-оранжеве, сине, зелене і фіолетне — це здобуток новішого часу. Чим далі на південь і на схід, тим кольорування стає живіше, а геометричний орнамент складніший. Трудно вгадати, як постала ця поліхромія в околиці Вінниці і Хмельницького (Прокскурова). Вона перекликається з різнокольоровою вишивкою Буковини і тому для них треба спільно шукати джерела.

Та вишивки Зах. України треба розглядати, як цілість. Тут теж у кольорах найбільш поширена чорно-червона комбінація, особливо в її західній частині (Лемківщина, Бойківщина, Посяння,

69 Відділ, Лорейн — п-ні Марія Дейчаківська

70 Відділ, Пассейк — п-ні Марія Химинець

72 Відділ, Нью Йорк — п-ні Розалія Полцій

74 Відділ, Шикаго — пп. інж. Олена Турула, Оксана Добровольська

76 Відділ, Воррен — п-ні Люба Гречна

77 Відділ, Фінікс — п-ні Марія Ліневич

78 Відділ, Вашингтон — п-ні Тереса Царик

83 Відділ, Нью Йорк — п-ні Дарія Камінська

84 Відділ, Шикаго — п-ні Людмила Кодельська

90 Відділ, Філадельфія — п-ні Наталя Даниленко

97 Відділ, Бофало — п-ні Тамара Бульба

Львівщина). Цікаве те, що з переходом геометричного орнаменту на рослинний (а цей процес охоплював у новішому часі щораз більший простір) у вишивку відразу вривалось різне кольорування, часто доволі незугарне. Найкраще засвоївся рослинний орнамент на Сокальщині з гарно розробленою кольоровою скалею (чорне, червоне, жовте). Окрему групу орнаментики й кольорування творить тут вишивка Яворівщини. Вона відзначається живим кольоруванням у червоному відтінку з широкою гамою помідорових і гаряче-жовтих тонів, підкреслених чорним, зеленим або синім.

Вишивка зовсім іншого типу поширена на сході Галичини й на Буковині, себто в сьгоднішніх Станіславській та Чернівецькій областях. На Снятинщині й Городенщині орнамент має широку гаму червоних, жовтих та помідорових кольорів, а на Борщівщині й Заліщищині переважа вишневого й фіолетного у чорному обрамуванні. Кольорування буковинських сорочок було різноманітне з перевагою червоного та жовтого у різних відтінках. Чорним кольором обводили звичайно краї взорів.

Окреме становище займають вишивки на Гуцульщині. До гірського населення менше доходили сторонні впливи і тому традиції задержалися тут найдовше. Діпазон стародавнього мистецтва розширився, задержавши загально-український характер. Червоний колір розділився на багато відтінків, створивши широку гаму від темно-червоного, по через оранжеве аж до кукурудзяно-жовтого. Чорний колір, згідно з манерою трипільського мистецтва остався тільки для обрамування головних мотивів.

Так орнаментация, як і кольорування наших вишивок зазнало на протязі багатьох століть багато змін. Багато взорів і кольорів передавалося з роду в рід і таким чином вони задержалися до тепер — та ще більше зазнавши різних сторонніх впливів, змінилися до непізнання. З іншої сторони багато змін спричинили самі народні мистці. Бажаючи внести щось нового вони додавали щось від себе, опираю-

чись на давніх основах або віддаляючись від них. Те саме було і з кольоруванням. Спершу було дуже мало кольорів, що їх можна було добути природним способом. Первісні кольори — це білий, червоний та чорний, в крайньому випадку ще буро-жовтий, що їх могли дати каоліна та вохра. Згодом почали добувати краски з кори, листя, цвіту та оріхового лушпиння і діпазон кольорів поширився. В новіших часах, коли в Німеччині знайдено анілінові красила, зазнали кольори на вишивках ще більшої різноманітності і не раз доводили до манірності. Саме тут треба бути дуже обережним, щоб розпізнати, котрий колір відповідає духові нашого мистецтва, а котрий є для нього чужим і зманірованим.

НОВІ ВИДАННЯ

Іван Багрянний: ЛЮДИНА БІЖИТЬ НАД ПІРВОЮ. Роман. Видання Центрального Фонду ім. І. П. Багряного. Новий Ульм-Нью Йорк. 1965 р. ст. 332. Редактор і автор вступного слова В. І. Гришко.

Час дії це, говорячи словами із вступного слова: „Перемога одної людобивчої системи над другою“ — отже кінцевий період советсько-німецької війни. Можна ще теж із вступного слова взяти те, що у книжці виступає „позитивний герой в негативній дійсності“ та що йде він „дорогою найбільшого опору“. Це справді оптимістична трагедія. Бо у жакливіх умовах, серед бомбардування люди проявляють свою дійсну вартість і проявляють себе „людьми“, або нелюдями. Віра в людину, це золота нитка, яка в'ється по через усі, жакливі пригоди героя. Цікаві багатогранні типи людей, не тільки самого героя повісти. Під шорсткою, не раз брутальною назовні силуеткою людей виступає їхня правдива внутрішня вартість, що є як би запереченням підсоветської дійсности.

Константин С. Кононенко: УКРАЇНА І РОСІЯ. Соціально-економічні підстави української ідеї 1917-1960. Український Технічно-Господарський Інститут. Серія: Мо-

нографії, ч. 1. Мюнхен, 1965. стор. 535.

Зацікавлення Радянською Україною та її становищем у Советському Союзі вже давно вийшло поза межі самого тільки почування та пустої пропаганди. І для нас самих і для нашого довкілля ми потребуємо стислих даних, опертих на фактах і та цифрах. Соціально-економічний аспект відношення України і Росії це тема монографії, написаної відомим українським ученим. Має вона багатий, проаналізований автором, що був теж наочним свідком подій, матеріал. Коли вглибитися в цю наукову, але писану у доступному для кожного стилі книжку, перед очима встає живий і багатогранний образ дороги, якою змагає Росія до підпорядкування усіх галузей господарки і всієї економіки України своїм інтересам, до створення з України — колонії. **Ю. С.**

Новинки з Централі

Дня 5. травня ц. р. п-ні Стефанія Пушкар, голова Централі, взяла участь у Конференції Голов Відділів у Ютії. У вступному слові вона з'ясувала теперішню політичну ситуацію, що вимагає скріпленої участі у громадському житті. В огляді перебудови програми, що слідував, взяла участь усі присутні. Дня 11. травня ц. р. відбулась подібна Конференція Голов Відділів у Ньюарку. Її теж започаткувала п-ні Пушкар та розгорнула в дискусії потребу перебудови нашої програми. В оживленій дискусії присутні голови висловились до того.

Дня 7. травня ц. р. відбулась у приміщенні Українського Інституту Америки кінцева нарада Об'єднаних Жіночих Організацій Центральної і Східної Європи. Українське жіноцтво репрезентували — п-ні Стефанія Пушкар, голова США, п-ні Ірина Падох, заступниця, п-ні Марія Душник, референтка зв'язків, п-ні Іванна Рожанковська, референтка плянування. Від СФУЖО прибула п-ні Олена Процюк, референтка зв'язків. Наряду скликано для обговорення висилки і коштів спільно виданого морярялу.

Безупинний буревій

Спогад

Весною, коли родяться нові конвалії, бачу її темні буревійні очі, гладеньку зачіску із проділом по середині та її ледве вловимо глузливую усмішку. Тоді мною проходить тремтіння і сколихує біль. Але ридати не слід, вона не схотіла б... У таку хвилину хочеться втікати із теперішньої доброї безтурботності, хочеться прогнати сите дозвілля і побігти туди, де на завжди залишилася вона, туди, де, ще далі проноситься вперта боротьба.

А тут, біля моєї хати, зелена глибочінь садів, пешений муріг і яскравими жменями квіти. У вікно до мене пильно приглядається липа. А почерез вулицю — дім, і чужі люди, і чуже небо... І хоча й тут ясне сплетіння хмарин і в золотому серпанку сонце, моє серце відвертається.

Вулицею люди проходять доволі рідко (часто проїздять). Хода у них свобідна, обличчя звернене вгору, гомінка мова і зчаста сміх. Оті люди не розуміють нас, бо у них немає, ані сердечного тепла, ані глибокого смутку, і їхня радість не розкочується поза береги. Та вони вдоволені.

Сьогодні мій спогад не нам уже, а всім тим, що народилися тут. У мене дві доні. Вони завжди вечором прохають мене: — Мамо, розкажи нам щонебудь про те, як ти ще була на рідних землях. — І дві пари очей, сірих і брунатних, мандрує за мною, не дає спокою...

Як важко доторкатися років, коли ми були ще такі молоді, а вже стривожені й мовчаливі. Усміх тлів, загивав і не повертався, бо не смів... Довкруги замість молитов неслися проклони. А наша юність ішла поруч нас, а не з нами.

Це був рік тисяча дев'ятсот тридцять дев'ятий. Скрізь по світі твердо і швидко відбувалися зміни. Прийшли й до нас. У Львів вмаршувало військо у дивних одностроях і гострокінчастих шапках. Їхніх очей не було видно. Кудись ховались під лобом. Ми тоді ще того не розуміли.

Я повернулася у Львів пізніше всіх, бо аж з кінцем листопада. Ву-

лиці, люди, саме небо змінило своє обличчя. Навіть одяг зразу став сірий і непривабливий.

Листя уже пересипалось. Прийшов холод. Ніхто не годед був зогріти рук, ані серця.

На вулиці, у каварні, притоптався тоді найбільш уживаний інструмент — гармонія. Він і „лозунги“ стали нерозривною цілістю. Гриміла „Катюша“ і рвала на шматки усякі сподівання.

А я поспішала у школу. Мені здавалось, що і цього року школа прогомонить привітанням, сміхом і радістю нашої зустрічі.

Зараз в парку біля церкви св. Юра я зустріла Ліду. Вона ледве торкнулася моєї руки і вітаючись, сказала: — А може й добре, що ти приїхала.

Ми пройшли ще кілька кроків, а тоді вона зупинилася і глянула швидко й бистро — перелетом птаха. Війнуло давнім ширим теплом, відкритим та сердечним, і жмуток довір'я придержав наші руки.

Ми сіли на лавці, хотіли вблагати час, щоб не ворушився... Ліда оповідала, що нашого давнього директора о. Лициняка вже немає, сестри вчили якийсь час, передягнені в цивільний одяг, але одна по одній кудись порозходилися. З давніх професорів ще залишилися: Дарія Вергановська, Антоніна Струтинська, пані Монцібович і її чоловік Олександр Монцібович і професор Жук. Але й ці не знати, як довго видержать...

А тоді ми вмовкли. І в сірому ранку обтрусилась наша юнь...

Ми вже добігали до школи, коли зараз же біля нас зірвалося вісім рівних ударів. Ми затривожилися. Пізно...

Тиша, тільки з вікна йшли, приближалися до нас знаменні слова: — Фашизм, це ширма, за якою скривається... —

Біля сходів перестрів нас завпед учитель Жук і казав іти за собою. В кімнаті сидів директор Павленко.

— Вони, товаришу директор, спізналися, і я думаю... —

Директор тільки нетерпеливо махнув рукою і завпед вийшов. Під густими бровами сірі очі Павленка простягались у неспокійну зелень...

А ми все ще держались за руки і на них тепер він дивився.

— О, це добре, знайшла нову товаришку, Лідо. Не забудь, що сьогодні починається підготовка до прийняття в комсомол, радо вітаємо.

Біля самих дверей зупинив мене словами: — У тебе гарні коси, як у наших дівчат на Україні, вони не пострижені. — А тоді додавив: — Скажи мені правду, які образи у вашій хаті. Святі є?

Я нічого не відповіла, тільки здивовано глянула на нього. Серце стривожено забилося, а тоді гейби льодом налягло... І він відвернувся, а ми швидко вийшли.

Ліда вспіла шепнути: — „Мовчанка це золото...“

І так я стала разом з усіма вчитися історію ВКПб. Швидко, напам'ять. Фраза за фразою, аж по ночах снилися заплутані сни...

Прибували нові професори: учитель Малюкин, Кудим, Порторескул... Зі старих залишилися ще: учителька Дарія Вергановська, Жук, Олександр Монцібович і, вже навіть не цілого півроку, учителька Антоніна Струтинська. Вона вчила українську літературу, але мабуть у тих часах доволі важко було викладати цей предмет, щоб не розійтися із своїми принципами і вона кинула навчання. З її відходом ми втратили незвичайного педагога, досконало обзнайомленого із своїм предметом і своїми учнями. Павленко її дуже поважав і яке б гостроіронічне зауваження не прийшло від неї, не ображувався.

Цієї весни наче перестав існувати давній василіянський сад, його привабливість і затишок. Я покинула його, бо вже його не розуміла. Там розвивалися нові, молоді парості і опоясували розбиту й зневажену білу Маріїну статую... Коли я їх доторкнулася, хололи руки...

У нас у школі обов'язувало то-

ді військове навчання. Пригадую, як Ліда подала мені „гвинтовку“ — і тихо сказала: — Учися, щоб могли йти за вільну і незалежну...

А я добавила: — Росію?..

Лідині очі потемніли, забреніли жалем і твердо вперлися на „гвинтовку“. У них заяскріла брунатна тінь: — А ми таки підемо за... — і замовкла. Надійшов політрук.

Вспіла тільки ще шепнути: — Прийди сьогодні на Руську. Там у підземеллі церкви відбувалося тайне навчання релігії. Проводив о. Ждан.

І так стало переплітатися усе разом: тайні лекції релігії, іронічні зауваження Павленка, „уроки“ ВКПб, відвідини у Митрополита Шептицького. Митрополит кожний день хотів бути з нами разом і благословив нас...

Ліда сказала мені: — На підготовні комсомольські сходини треба ходити, бо... „комунізм це ширма, за якою скривається...“ „І в той час в клясі стало народжуватися підозріння. Чому Ліда ходить на сходини? Її часом немає в школі і за це їй не виносять особливої догани... Ліда мовчала і твердо затискала уста.

Настали Великодні Свята. В той день ми умовилися всі прийти святочно зодягнені. І так одна по одній ми входили до кляси, барвисто причепурені. Лідині очі бистро неслися по клясі і вона всміхалася. Сама у недільній голубій сукоңці з білим комірцем. Коси у неї високо і зручно сплетені понад шиєю. І ластовиння, роз'яснювало, злагіднювало її обличчя.

Дзвінок і тиша... Ми вижидали... Широко відкрились двері й увійшов Павленко. Він майже кожну з нас оглянув зокрема, а тоді зупинився біля Ліди. Вона гляділа прямо і відкрито на нього, а руки її рівно і спокійно лягли на лавці. Жодного тремтіння...

Він гейби не бачив її, тільки звернувся до нас: — Святити паски прийшли? Колись і я ходив. Спершу вірив, а тоді, щоб не кривдити старших... Ще трохи і з вами так буде. Ще рік, два...

Пройшовся ще раз по клясі, пристанув біля моєї лавки і сказав: — Я й знав, що ви сьогодні прийдете святочно зодягнені, але

подумав, хай там... Самі побачать і зрозуміють.

Через кілька хвилин прийшла наша господиня кляси, пані Дарія Вергановська. Прийшла, усміхнулася, але виглядала втомлена і загурбована. Вона завжди старалася витягати нас із кожного клопоту і якось провести крізь трудний шкільний рік. А ми вчилися, щоб не докидати їй турбот. Цього Великоднього Дня ми з Лідою верталися разом зі школи. Хвилину держалися давнім звичаєм за руки, а тоді вона вихопила свою і гостро крикнула: — Я ніколи на твоєму місці не дружила б зі мною.

Я глянула на неї з докором і сказала: — Лідо, чому, ти?..

А вона тільки: — Ти мені ще віриш, то недобре...

А потім ми здебільша мовчали, вона тепер звичайно замислена була і сумна. Тільки часом прибігала до мене і просила: — Люба, швидко кажи, що на сьогодні з історії ВКПб.

Аж прийшов ранок і я не стрінула Ліди по дорозі до школи. Мені якось ніяково і дивно було йти самій. Бо хоча останньо не було поміж нами слів, були разом.

Якраз надходила година історії ВКПб. Я шукала за Лідою, щоб оповісти їй усе нашвидку, але її не було. Злегка скочувалися хвилини і один по одному годинники стали вибивати восьму. Усе довкруги затихло. Струмок молодого весняного сонця увійшов до кляси... Голубіли вікна весною... Я думала про розбиту Маріїну статую і вітром розсипані яблуневі квіти побіля неї...

А Ліди не було. Хіба не спізниться, пройшло в моїх думках. Я й не подумала, що вона може не прийти. Гляділа благально на двері, щоб, ще заки прийде Павленко, увійшла Ліда. Але її не було, його також ні. Ми здивовано переглядалися, директор принципово завжди був точний.

Аж таки відчинились двері. Я хотіла побачити Ліду, в мене сильно забилося серце і побігло їй назустріч. Даремне. У дверях стояв Павленко. Задуманий і похмурий. Він глянув на порожнє Лідине місце, навіть на хвилину пристанув, завагався, гейби щось

хотів сказати, а тоді рішуче підійшов до стола і кам'яним спокійним голосом став відчитувати учнів. Поволі, не поспішаючи, зупинявся, дивився на кожну з нас. Прочитав моє прізвище, а тоді відчитав майже кожно літеру зосібна: — Лідія Він наче не чув нашої відповіді, що її немає і ще раз повторив: — Лідія — і глянув на нас. Усі мовчали. Тоді він встав, перейшовся біля вікон. Відчинив одне і сказав: — А все ж таки холодно... — Повернувся до нас спиною і замовк.

Не чутно було віддиху. Павленко ще раз перейшов попри учнів і сів.

Я не могла відвести зору від порожнього місця, сподівалася, що вона ще прийде.

Тоді директор звернувся до мене: — Куди ж ти дивишся? Вона вже не повернеться ніколи. Звідтіля вороття немає. І всім вам так буде, якщо... і знову замовк.

По хвилині рівним голосом став читати про Троцького і Каменєва. Ніхто не слухав нічого, тільки дивився на порожнє місце.

У мене сліз не було. Вигоріли...

Тому, коли й згадую цих останніх два роки, то потиху. Часом мені ще хочеться вірити, що держу Ліду за руку, але дивлюся на мої руки, а вони самотні.

Ірвінгтон, 27 вересня 1965 р.

ПО Д Я К А

Як ініціаторка збірки на Музей Нар. Творчости СУА сердечно дякую нашим мистцям паням Людмилі Морозовій і Наталії Стефанів та п-ві Михайлові Морозові за шляхетний дар чотирьох олійних картин на ту ціль. Завдяки їх зрозумінню та жертвенності могла здійснитися льотерія, що дала такий гарний вислід.

Велика моя подяка Управі Окружної Ради і всім Відділам СУА округи Нью Йорку за підтримку і зрозуміння моєї ідеї та жертвенну співпрацю у завершенні цього гарного задуму. Спеціально щира подяка паням Марії Ржепецькій і Розі Полчій за заохоту і поміч у підготові льотерії, а паням Марії Савчак, Галі Гошовській, Анні Косців і Полі Книш за поміч у переведенні її.

Оксана Г. Рак
голова Окр. Ради СУА
в Нью Йорку

З Дому Неволі

В попередньому числі подали ми зразки листування українських каторжан, що відбували свою кару на далекій півночі. Це все учасники Української Повстанської Армії, що її 25-ліття відзначаємо тепер. У рр. 1955/56 їх частинно звільнювано чи переміщувано і в тому часі постали листи, що їх отут подаємо. **І. К.**

11. грудня 1955 р.

Дорогий Братчику Славцю!

...Ми одержали гарні новини. Подруга Марійка тобі про них напише, а я вже повторяти не буду. Я хочу хоч листовно з тобою попрощатися. Мені тебе, дорогенький братчику, дуже, а дуже жаль. І не тільки тебе, але всіх наших хлопців. Невже ж не пора, щоб скінчилися наші страждання і муки? Як довго можна потуриятися по ворожих, невільничих таборах і працювати на гнобителів? Пора вже й нам мати свій куток, свої права й закони! Но, нічого, дорогий братчику, вірю, всі ми віримо, що й нам усміхнеться краща доля і ясно засвітить золоте сонце в наше віконце. То ж бодрись, не падай духом! Будь завжди, знаєш... Будь завжди готовий!.. Наша мета велика, а шлях до неї важкий і тернистий. А ми борці, що поклялися долю переперти і добитися своєї мети. А знай: у боротьбі перемагає той, хто не лякається невдач. Хто навіть упавши, вміє встати і знов боротись.

Тепер, Славцю, прошу, кланяйся низенько від мене своїй старенькій мамі і сестричці. Бажаю ще раз щастя, доброї долі та якнайскоріше зустрінутися зі своїми рідними. Може десь зустрінеш Олю зі свого села (кажеться мені, вона також зветься.....) то передай їй від мене уцілювання.

Цілую тебе, братчику,

Твоя сестра К.

Письмо невироблене, але дуже старанне й акуратне. Внизу примітка адресата: „Санітарка з куреня Ема“.

І. К.

10. грудня 1955 р.

Дорогий Друже!

Хоча ми не знайомі, але я спішусь поговорити й попрощатися з вами хоч листовно.

Вістка про ваше звільнення глибоко торкнулася моєї душі. В одну мить стали перед очі сотки таких, як ви. Вони теж і тишилися щастям звільнення, і рівночасно ще болячіше прощалися-розставалися зі своїми друзями, що оставалися в лагерьх на невідоме... Їх серця від болю розривалися ще й тому, бо вони знали, що їдуть не додому. Знали, що лиш поглянуть на пошматовану сироту, свою дорогу Батьківщину, та й повезуть їх далі — просто з чужини в чужину, міряти своїм трудом...

Неодна родина вже виплакала очі, але батьківське серце надії не траить... Неодна сестричка сумує-нудьгує, яка брата доля? Де він, брат мій?!.. Неодне серденько шире, дівоче в сумну пісню тугу вилива, свято зберігає клятву цю святу, що при розстанні щиро віддала...

Сьогодні, дорогий друже, бачу вас на цьому шляху. Ох, як хочеться хоч глянути у ваш слід... Хоч у цей простір, куди повезе вас доля. Здається зором своїм, переповненим тугою і любов'ю брата, розвіяла б усі негоди на вашому шляху. Повірте мені, що таких очей сотні — незлічима кількість дивиться за вами. І кожний із них стільки хороших, щирих бажань у мріях шле...

Дорогий друже! На волі ви, можливо, зустрінете багато різноманітності життя, що так манять людину. Може побачите легке, спокійне й вигідне, але безплідне животіння деяких людей, убогих духом, що думають тільки і тільки про себе. Може зустрінетеся із зневірою, з фарисейством, з осудом жертвенних діл, або ще гірше... Хоч подібні явища, вірю, чужі нашій дружні, то в загальному, зокрема тепер доки ворог тріюмфує, треба з ними рахуватися і завжди пам'ятати, що наші змагання всеобіймаючі. То ж не хилить голови перед ніякими негодами життя. Знайте, що ви не одні. Вірте в краще завтра, це допоможе тоді, коли буде важко. Згадуйте, хоч час від часу, тугу друзів і подруг у лагерьх, яка буде невгасати і це теж завжди кріпитиме ваші почування.

Тепер, дорогий друже, бажаю вам якнайкращих сил, відваги й успіхів на кожному кроці. Рівнож бажаю вам міцного здоров'я, та всього того, чо-

го самі собі бажаєте! Вітайте від нас усіх дорогих батьків і друзів!

З глибокою та щирою увагою

Леся зі всіма подругами.

До побачення, на Вільній Україні!

П. С.: Так недавно, на пересилці наших таборів, це є 18. липня 1955 (? , дата написана нечітко — І. К.), також відпроваджували друзів, які їхали в Польщу. Правда, тоді нам пощастило бачитися і навіть говорити з ними. Здавалося, що тими кількома словами полегшимо їх душевний біль дальшої фортуни. Може вам прийдесть зустрінутися з котрим із них. Я дуже була б тому рада, бо це було дуже хороше товариство. Подаю їх так, як їх звали по-дружньому: і Якщо вони з цих назв вам не відомі, то питайте серед друзів, напевно дехто буде знати їх і скаже вам їхні справжні прізвища.

І так, дорогий друже, прощайте! Уявіть собі, що дивлюся у ваш слід, дивиться великий гурток дівчат, та махають хусточками...

Прощайте, не забувайте!!!

Леся

Внизу примітка адресата: „Волинчанка, якої ніколи в житті не бачив“ — І. К.

ЗБІРКА НА МУЗЕЙ НАРОДНОЇ ТВОРЧОСТІ СУА У НЬО ЙОРКУ

Окружна Рада СУА в Нью Йорку дала ініціативу до зорганізування льотерії з мистецьких картин на користь нашого Музею. Відділи взяли на себе розпродаж льотерійних книжечок і з того дуже гарно вив'язались. У цьому змаганні взяли участь: 1 Відділ СУА (5 дол.), 4 Відділ СУА (15 дол.), 8 Відділ СУА (40 дол.), 21 Відділ СУА (41 дол.), 35 Відділ СУА (30 дол.), 53 Відділ СУА (35 дол.), 64 Відділ СУА (130 дол.), 66 Відділ СУА (35 дол.), 71 Відділ СУА (28 дол.), 72 Відділ СУА (79 дол.), 73 Відділ СУА (25 дол.), 82 Відділ СУА (61 дол.), 83 Відділ СУА (60.50 дол.), 89 Відділ СУА (20 дол.), 93 Відділ СУА (40.25 дол.). Разом Відділи зібрали 644.75 доларів. Щира дяка за те!

Це гарний приклад акції, що її може заініціювати і провести Окружна Рада СУА, коли вміло координує працю Відділів.

На виховні теми

13 — вік нових проблем!

Від найдавніших часів число 13 було оповите загадкою та пов'язане з різними пересудами, а навіть надприродною силою, що формує щастя людини.

Чому саме число 13, а не 9 або 15 таке таємниче?

Очевидно, певної відповіді на те немає та треба догадуватись, що кожен із нас це число — рік життя мусить перейти і що саме воно є тим помостом, що від дитинства веде у вік зрілості (teen-age).

Ніюдин вік у нашому житті не приносить таких радикальних фізичних змін, а з цим психічних переживань, як саме 13-тий. Може тому він такий трудний і незабутній.

Це вік, в якому народжується заінтересування другим полом, самобутність, нові думки, а з цим нові проблеми, до яких підлітки ще не зовсім підготовані.

Нові проблеми починаються і для батьків, які повинні зрозуміти, що їхні діти стали „молодими дорослими“ і відношення до них мусить бути йнакше.

На нашу думку дуже важливе у тому часі — це вияв довіря до підлітків, товариська поведінка з ними, родинна атмосфера, в якій з увагою ставляться до їх думки та більша свобода у підборі їхнього товариства, одягу чи розваги.

Молодь прагне волі, але вона зовсім не думає позбуватись опіки старших. Тому батьки повинні це відчувати і своєю досвідченою рукою вести її в життя.

З другого боку підлітки повинні доказати свою зрілість доброю поведінкою і пошаною до батьків, бо тільки взаємне розуміння і любов можуть дати цю глибоку і сердечну пов'язаність, що творить щасливу родину.

Ярина М. Телепко

ЧИ ВИ ПРИЄДНАЛИ В ЦЬОМУ РОЦІ ХОЧ О Д Н У ПЕРЕДПЛАТНИЦЮ?

Розмова з мамою У ТОВАРИСТВІ МОЛОДИХ

Моя Оксана має 16 років і заявила мені, що цього року починає виїздити в товаристві на „вікенди“, бо так роблять усі її товаришки. На мої протести я почула відповідь, що „другі мами своїм дочкам на це дозволяють, а ти мене не розумієш“.

Прошу Вас, дайте мені пораду! Нехай Оксана її прочитає...

Заклопотана мати

Суть проблеми в тому, що „другі мами своїм дочкам на це дозволяють“. Приклад — це велика справа і він скоро приймається, а ще до того, коли він приманчивий.

Самозрозуміло, що молода дівчина бажає радості й товариства, а що найважливіше — не хоче бути іншою, як її подруги, щоб не дістати наймення „маминої доні“.

Загальний страх, що огортає дівчат, щоб не залишитись без товариства, а ще більше без свого хлопця, передається і матерям, які стараються заспокоїти всі забаганки дочок, часто без глибшої застанови. А не все є те добре, що роблять другі мами.

Кожна мати повинна сама знати, що слід робити для добра своєї дитини та добре приглянутись, із ким дитина пристає і чи конечна для її щастя за велика свобода. Вважаємо, що 16-літня панночка ще за молода, щоб у товаристві своїх ровесниць їздити на „вікенди“, бо вона ще несвідома того, в які прикрі засідки могла б попасти, навіть проти своєї волі. Наша рада — спрямовувати молодь якнайбільше до літніх таборів, на Союзівку чи Верховину на курси українознавства, а також і на виїзд на „вікенди“ з ро-

весниками, але під опікою батьків чи когось із старших.

З другого боку старші мусять бути для молоді приятелями, що бажають її зрозуміти і допомогти весело провести час. Я думаю, що Оксана з нами погодиться.
Роксоляна

Володимир Радзикович — НІЧ ПРОМИНУЛА, історична повість. Обкладинка та ілюстрації Богдана Певного. Видавництво Центральної Управи Співки Української Молоді. 1967 р. 139 ст.

Молоді читачі, у тому віці, коли „пожирається“ книжки, рідко можуть знайти українське видання, що не томить їх довгими описами, не відстрашує багатьома невідомими словами. Такою вартісною книжкою є „Ніч проминула“. Розказується в ній про переживання та пригоди юного Дара, про те, як він став козацьким сотником Чорнокрилом, описано інші цікаві персонажі і життя тих часів.

Дія повісти відбувається в 2. половині 17. століття. Мова твору милозвучна, без зайвих слів — молодому читачеві легко і цікаво слідувати за дією. Розділи короткі, багато діалогів, жвава акція. В текст вплетено уривки народних пісень, приказок, у природний спосіб.

Книжка надається для читачів від 12 літ. Дуже дбайливо зредагована і видана, чіткий друк, добрий папір, прегарні ілюстрації. Р.

Українська дитина на оселю!

На підставі звітних листків Відділів СУА з 1967 р. знаємо, що Відділи Округи Нью Йорку вислали 6 дітей, а Округи Філядельфії 4 дітей на літні оселі. Отже разом 10 дітей скористало з виховних вказівок і літнього дозвілля завдяки Відділам СУА.

Ми певні, що ті самі Відділи й цього року подбають про українську дитину. Але Відділів СУА і потребуючих дітей є багато більше. Подбайте про те, щоб і в інших місцевостях діти незаможних батьків могли втішатись у гурті ровесників сонцем і повітрям!

Анна Богачевська
Виховна референтка Гол. Управи

Нова постать

Не маємо багато приросту в нашій літературі. Це галузь мистецтва, що її найтрудніше плекати на чужому ґрунті. Та все ж і тут трапляються нові появи, нові постаті. Тим цікавішими для нас вони, що хоча оточені проявами чужої культури — все ж черпають соки з рідного ґрунту.

Однією з них є Люба Коленська. Недавно тому появилася її збірка оповідань „Самотність“, що дає перегляд її літературних шукань. Тут зібрані нариси, оповідання й новелі, що свідчать про різnorodність її тематики та творчих засобів. Два оповідання, а саме „Я і мій в'язень“ і „Бунт“ були друковані перед тим у нашому журналі.

Люба Коленська уродженка Галичини. У Станиславові пройшло її дитинство, у Львові відвідувала середню школу. Її юність проходила в неспокійному часі 2. світової війни. Тому спогад про рідну землю в неї лучиться з подіями того часу. Серед тривоги і переворотів „обтрусилася“ її юнь, як пише вона.

Вже дуже рано прокинулось зацікавлення літературою в молодій дівчині. Хотілось відлетіти від суворой дійсности та знайти відповідь на неодне питання. Першу літературну спробу прочитала на Літ. Вечорі Студентської Громади. У Музею Наук. Товариства у Львові стала добровільно працювати над упорядкуванням збірок. Світ старовини притягав її своїм чаром.

А коли вже могла студіювати, то вибрала мови і філософію. Питання буття людини, її життєвого призначення й пізнання її шляху незмірно цікавили її. Це був університет в Інсбруку, де спинилася її родина у великій мандрівці. У метушні нашого повоєнного існування їй відкрились великі мислителі людства та їх думки.

Тут відбувся другий її літературний вечір та й у студентському журналі появилася її оповідання. Її вітали й заохочували писати. Та й саму її тягнуло висловитись про світ і людей. Жорстокий буревій війни казав їй шукати ціннощів

людського серця. І вони знаходилися. Глибоко заховані від гоминого будня вони блистали своїм світлом.

Це були радощі й смутки людей, що знайшлися у великому колориті. Вони по-своєму переживали це і протиставились бурі силою своєї віри, свого хотіння. Буревій міг їх придавити або й знищити. Але вони ніколи не трапили своєї мрії, того внутрішнього світла, що зогрівало їх.

Та знов довелось мандрувати. За океан уже Люба Коленська не виїхала сама, а з чоловіком інж. Левом Коленським. Подружжя замешкало в Ньюарку, де й народились їх донечки — Христя і Марта. Подружжя й материнство збагатило світ молодой людини. Світ заяснів новим змістом і в ньому ще більше хотілось творити.

І так постали оповідання з власних спостережень „Ромени“, „Я і мій в'язень“, із подій на рідній землі „Не вірю“, „Ми не забули“, із нашого доквілля „Бунт“, „Патріот“. Це все борсання людей із важкими питаннями сучасного дня. Вони перемагають їх своєю стійкістю і глибоким розумінням свого призначення. Але трапляються між ними й інші. Це — самітники, що коротають свій шлях осторонь людської товпи. В оповіданнях „Самотність“ і „Із записок Сіроперого“ пробивається їх біль. В ньому є теж своя велич.

Отакі постаті творить Люба Коленська. В її письмовій теці багато розпочатого й задуманого. Є в плані також ширше полотно. У Літ.-Мистецькому Клубі в Нью-Йорку відбувся її Літ. Вечір, мала також нагоду виступити на збірному літературному вечорі у Філядельфії. Адже хочеться зустрітись із читачем та сприйняти його думки!

В останньому часі Люба Коленська працює з молоддю. Вона стала вчити в школі українознавства у Ньюарку української мови й літератури. Ця зустріч насуває багато порівнянь, але й ставить нові завдання. Як донести постаті нашої літератури у цей молодечий світ? Разом із тим стала реферу-

Люба Коленська

Writer Luba Kolenska published her first book of short stories "Loneliness"

вати дитячу літературу в журналі „Жіночий Світ“. Хотілось би передати дітям радість із прочитаної книжки.

Та це служіння дівчорі й молоді є тільки засобом. Головне — це перелювати сприйняті враження в світі літератури. Люба Коленська вже увійшла в неї і треба сподіватись, що займе у ній своє місце.

Л. Б.

УСПІХИ МОЛОДИХ ПІАНІСТОК

Юліяна Л. Осінчук, 14-літня піаністка з Нью-Йорку, ставала 30. березня ц. р. до музичного конкурсу в Нью-Йорку, в якому брали участь студенти музики з цілої Америки. Вона виграла першу нагороду ім. Волтера Дамроша та одержала стипендію для продовження музичних студій у Музичній Школі для удосконалювання у Фонтенебло, Франція, куди виїхала з кінцем червня ц. р.

Лідія Артимів, 13-літня піаністка з Філядельфії, взяла участь у музичному конкурсі для виступу з Філядельфійською Оркестрою. З-поміж 80 контестантів — 6 молодих піаністів дійшли до фіналу, а між ними теж Лідія Артимів. Дня 16. травня ц. р. відбувся остаточний конкурс і Музичне Жюрі признало їй місце. Вона гратиме Вебера „Концертштук“, коли в наступному році виступить із Філядельфійською Оркестрою.

На актуальні теми

Чому воно так?

Мене заставили думки, висловлені в дописі Ірини Коваль під наг. „Трудна ситуація“ у Н. Ж. ч. 3, 1968. Мова там про дівчину-українку, що знайшла собі чужинця, бо якось не мала успіху в українських хлопців. Мама дівчини боліє тим, а авторка допису не вміє пояснити собі цієї „трудної ситуації“.

Може спробую відповісти. Я знаю кілька випадків, коли українка вийшла заміж за чужинця, бо не мала успіху в наших українських хлопців. А чому не мала? Мені, як і багато іншим, було б важко відповісти на це питання. Бо й дивно буває, що менш гарна і чарівна дівчина загалом нашим подобається, а більш гарна, мудра і чарівна не робить враження. Яка тут причина, не можу сказати. Тому хочу піддати лиш кілька думок до „трудної ситуації“, що може дещо вясняти.

Часом дівчини родина, хоч дуже інтелігентна й освічена, але має „формалістичний“ світогляд. Відразу хотять і мусять знати, з якої родини хлопець походить. А як уже він піде з їх „добре вихованою“ донечкою дві суботи підряд, то їм виглядає, що хлопець зачинає „серйозно“ думати про їх доню... А хлопець це відчує й тоді біжить до свого гурту товаришів і від того часу наші хлопці тримаються здалека від тієї „доброї родини“, як від вогню.

Також є та проблема, що в українському суспільстві кожного осередку все є більше дівчат, як хлопців. Отже наші хлопці мають до „вибору й кольору“ та й не бігають і не заходять коло дівчат. А навпаки — вимагають ще, щоб дівчина за ними шукала. А дівчина, що має трохи особистої гордості, не зробить цього. Не годиться їй, як дівчині за хлопцем „бігати“, хоч би це й був свій. І так вона потрохи відступає від тих кінських „перегонів“ із другими товаришками і входить у чуже товариство, де її належно приймають.

Я не хочу твердити, що нашим хлопцям не подобається такий тип дівчини. Але тому, що наші хлопці все тримаються „купи“ (це ще залишилось від їх новацького гурта), то

не мають відваги підійти до дівчини, що їм подобається, але тримається остронь.

А третя, найбільш реалістична причина, — може дівчині ніхто з наших хлопців не подобався і не заімпонував. Бо є також та проблема, що дівчата назагал скоріш кінчають студії і входять у професійний світ. Там зустрічаються з дуже різnorodними людьми, а між ними трапляються високо освічені й культурні одиниці. Отже не можна дивуватись, коли серце заговорить. І тоді постає „трудна ситуація“, про яку мова. Батьки й українське суспільство жахаються, а для дівчини може там буде щастя, може...
Христя Стасів

Вісті Конвенційного Комітету

Подаємо перегляд делегаток, зголошених до кінця травня ц. р. Їх Відділи зрозуміли вагу участі в Конвенції і поспішили з їх зголошенням. Сподіємось дальших зголошень у червні ц. р. Треба, щоб якнайбільше представництво явилось на Конвенцію у новому місті.

**
*

Рівночасно зі зголошенням делегатки треба вплачувати в Централі її конвенційну оплату. Вона виносить 25 дол. і обіймає кошти реєстрації, квиток за полуденок 5. липня і квиток за бенкет 6. липня 1968 р. Хто не вислав її разом з зголошенням, повинен це додатково прислати.

**
*

Замовлення готельних кімнат делегатки висилають прямо до готелю Конрад-Гілтон у Шикаго. Формуляр на замовлення Відділи вже одержали. Всякі угодження (спільну кімнату) поладить джурна в часі приїзду.

**
*

Пригадуємо делегаткам, що оплата Відділу до Централі повинна бути ви-

рівняна за 1968 р. Ці зобов'язання найкраще вирівняти наперед. Плачення в часі Конвенції дуже утруднює хід реєстрації. Тому прохаємо поладити це листовно в Централі.

**
*

Подаємо адресу Конвенційного Комітету в Шикаго:

UNWLA Convention Committee,
936 N. Western Ave., Chicago, Ill.
60622.

Конвенція буде відбуватися в готелі Конрад-Гілтон. Адреса:

Conrad-Hilton, 8th St. and Michigan Blvd., Chicago, Ill.

ОПІКУНИ Й ДОБРОДІЙ МУЗЕЮ

Як новий Добродій нашого Музею Нар. Творчості з річною вкладкою 100 дол. зголосився 83 Відділ США у Нью Йорку. Після перших — 1 Відділу в Нью Йорку і 59 Відділу у Балтиморі — це є третій Добродій нашого Музею.

Дотепер маємо двох Опікунів Музею з річною вкладкою 50 дол. Це є — 28 Відділ США з Ньюарку і 82 Відділ США з Бронксу. Хто черговий?

ДЛЯ МУЗЕЮ НАР. ТВОРЧОСТИ США

Княжий дар наспів для нашого Музею в останньому часі. Д-р Неоніля Пелехович-Гайворонська пожертвувала чудово удержаний килим виробу О. і О. Кульчицьких. На темному тлі орнамент розміщений у формі крати. Килим прикрасив Виставку О. Кульчицької, влаштовану заходами 64 Відділу США в Нью Йорку, а тепер перейшов до нашого Музею.

До нашої килимової збірки прибув ще один цінний експонат. Широ дякуємо за цей княжий дар!

Д-р Неоніля Пелехович-Гайворонська — це довголітня членка 1 Відділу США. Вона включилась у працю США вже в перших роках, а в 1930 р. стала головою Медично-Допомогового Фонду. Його засновано в тому році для допомоги українцям, що потерпіли від польської „пацифікації“ в краю. Впродовж 1931 р. зібрано 1,636.51 доларів, які вислали до Народної Лічниці у Львові. Медично-Допомоговий Фонд США став ще одним доказом, як віддано й охоче відгукувалось наше жіноцтво на потреби Рідного Краю.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

Нові Відділи СУА

З-поміж новозаснованих Відділів СУА виділяються молодечі. Їх є п'ять — 12 у Клівленді, 45 в Елизабеті, 46 у Рочестері, 96 у Дітроїті і 97 у Бофало. Хочемо познайомити наших читачок із двома з них, що вже себе проявили в роботі.

12 Відділ ім. Олени Пчілки має свій осідок в Клівленд, Огайо. Це п'ятий і наймолодший Відділ на терені міста Клівленд та дев'ятий член місцевої Окружної Ради. Основні збори відбулися 19. березня 1967 р. Впродовж року вписалося до Відділу 26 членок. Головною імпрезою нового Відділу були Хресини та співучасть у Святі Жінки-Героїні. Членками Відділу є молоді жінки та матері, більшість яких своєю приналежністю до СУА вперше вступили в громадську та організаційну працю. Другі річні збори відбулися 4 квітня 1968 р.

Головою Відділу вибрано вдруге п-ню Дарію Городиську, родом Пестрак. Вона походить із Сокальщини, середню і частинно вищу освіту здобула в Німеччині. Була пластункою, з ідеями Союзу Українок познайомилась ще в родинному домі. Є матір'ю трьох синів: Андрія, Романа й Юрія. Бере участь в Педагогічній Курсі школи українознавства та планує

П-ні Дарія Городиська
Mrs. Daria Horodyska, first president of UNWLA Branch 12 in Cleveland, Ohio

працювати для Рідної Школи. Глибоко бажає і вірить, що активна праця всіх членок в СУА виховає кадри громадськи свідомого жіноцтва, що такі дуже потрібні нашій спільноті.

В Управі Відділу працюють у біжучому році такі пані: Лідія Вирста — містоголова, Галина Норка і Дарія Древицька — секретарки, Ірина Сахо — касієрка, Орися Кулик і Дора Сторожинська — культ. освітні та виховні реф., Анна Завадівська, пресова, Філіс Тарнавська і Юлія Трач — господарські, Марія Палка і Катруся Капітанець — сусп. спіка, Софія Кравеч, Євгенія Гіщинська, Стефа Пасельська — Контрольна Комісія.

46 Відділ СУА у Рочестері дня 31 березня 1968 р. відбув свої другі річні збори. При заснуванні було 33 членки, тепер Відділ начислює 45 членок. Відділ відбуває щомісячні сходини та бере участь в усіх громадських починах. Намітив зорганізування жіночого хору та курсу писання писанок.

Головою Відділу є п-ні Люба Шмігель, родом Павлович. Народилась у Залізцях на Тернопільщині і дитиною приїхала з батьками до ЗСА. Тут закінчила середню школу та розпочала студії в Рочестерському університеті. Але одруження з інж. Любомиром Шмігелем перервало дальші студії. Була довголітньою членкою молодечих організацій у Німеччині й тут. Стала головою Ініц. К-ту, а в січні 1967 р. вибрано її головою 46 Відділу СУА. Є активною членкою Клуба Матерів при школі парохії св. Йосафата. Є матір'ю чотирьох дітей від 14 років до піврічного немовлятка. У своїй праці виявляє організаційний хист, має повне зрозуміння демократичних засад і є завдяки батькам — свідомою україночкою.

ЖЕРТВЕННА ПОСТАВА 83 ВІДДІЛУ СУА

83 Відділ СУА в Нью Йорку недавно дав доказ великої громадської свідомості. У квітні ц. р., розділюючи придбані фонди, розподілив їх у рівній

П-ні Люба Шмігель
Mrs. Luba Shmigel, first President of UNWLA Branch 46 in Rochester, N. Y.

мірі між акції своєї власної організації та інші громадські кличі. Вітаємо це як поступ у свідомості нашого членства. 83 Відділ, хоч недавно заснуваний, дав доказ великої працездатності й уваги для потреб СУА та нашої громади.

Його пожертви були: Вкладка Дობродія Музею Нар. Творчості за 1968 рік — 100 дол., пожертва на Фонд П'ятсот 100 дол., на пресовий фонд Нашого Життя 100 дол., на Конвенційний Фонд 50 дол., на Фонд Зв'язків і Репрезентації 50 дол., на Організаційний Фонд 50 дол. Разом пожертви на цілі СУА — 450 дол.

На Фонд Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті вплачено 250 дол., на перебудову Пластового Дому 100 дол., на висилку незможної дитини, члена української молодечої організації, на літню оселю 100 дол. Разом пожертви на громадські цілі 450 дол.

Ця громадська постава молодечого 83 Відділу може стати прикладом для інших. Щастя Боже!

ПОДЯКА

Членам 66 Відділу СУА у Нью Гейвені висловлюю щирю подяку за прислані квіти з нагоди 95-их уродин та складаю 5 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Станіслава Захарієва
Нью Гейвен

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Згасло велике серце

Світлій пам'яті однієї з неструджених піонерок жіночого руху Покуття

Гуцульщина і Покуття з його організаційним і духовим центром у Коломиї — це домена піонерської праці корифеїв жіночого руху — Наталії Кобринської й Олени Кисілевської.

Бл. п. Марія Мельник
Late Mrs. Maria Melnyk
of Chester, Pa.

Сл. п. Олена Кисілевська дала почин до заснування Руського Жіночого Кружка в Коломиї, що відтак розтягнув свою діяльність на ціле Покуття і частинно також на Гуцульщину. В рамках цього товариства, при правильному розумінні ваги молодого доросту, постала думка заснування бурси для дівчат у придбаному ним власному домі. Під покровом Руського Жіночого Кружка видавана була, а редактована Оленою Кисілевською „Жіноча Доля“. Цей часопис вміло популяризував кличі жіночого руху, головна в приміненні до потреб жінки-селянки.

По 1-ій світовій війні перейменовано Руський Жіночий Кружок на Філію Союзу Українок. Коли діяльність цього осередку так широко розвинулася, в пам'яті свідків цього розвитку зарисовується постать Марії з Грділчків Мельникової, яка в ході цього доросту залишила тривалі сліди своєї пра-

У ЮВІЛЕЙНОМУ ЗМАГУ

Двадцять'ятий рік видання Нашого Життя вже добігає до половини. З нагоди цього срібного ювілею слід було б впровадити наш журнал у кожному українську хату. Своєю 25-літньою службою він виконав велику роботу для організації, для родини і для жінки.

Наші пресові референтки і наші прихильниці дбають про те. Нижче подаємо тих, що в останньому часі приєднали нових передплатниць. Прохаємо й інших не забувати про цей обов'язок з нагоди 25-ліття!

Наталія Базарко, Бронкс	1	Анна Мірошенко, Лос Анджелес	1
Євгенія Чернописка, Рочестер	1	Левка Романик, Торонто	5
Марія Дзекан, Нью Гейвен	1	Миреслава Сіра, Бейон (95 Відд.)	1
Євгенія Федак, Сиворен (85 Відд.)	2	Луїза Сакс, Понтіак, Миш. (80 В.)	1
Євгенія Івашків, Нью Йорк (83 В.)	1	Марія Вандзура, Вінетка (22 Відд.)	1
Сальвина Іваницька, Акрон (7 В.)	1	Єва Вітишин, Воррен (26 Відд.)	1
Марія Кузьма, Сиракюзі (68 В.)	1		

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

ці, все виконуваної з особливою відданістю й любов'ю. Призначенням Божого Провидіння життя її погасло дня 20. січня 1968 р., в місті Честер, у Пеннсилвенії.

Марія Мельник народилась дня 21. вересня 1888 р. в Коломиї, в родині адвоката. Батьки — це мішане подружжя, де батько був чеським німцем, а мати українкою. Розговорною мовою вдома була українська, німецька й польська. Між іншим, в адвокатській канцелярії батька працював як конципієнт д-р Кирило Трильовський, визначний політичний діяч. Молода дівчина закінчила віділову школу й учительські курси, але ніколи фахово не працювала, бо вже в 19-му році життя стала дружиною Володимира Мельника, залізничного урядовця в Коломиї. Ще перед одруженням, бо в 18-му році життя вступила до Гуртка Руських Дівчат у рамках Руського Жіночого Кружка. Від того часу праця в жіночому товаристві, почата з молодечим ентузіазмом, захопила її всеціло, а відтак у її житті стала невідмінною частиною її особовості поза обов'язками в зразково веденому родинному житті.

В Кружку Руських Жінок, а відтак у перейменованій Філії СУ у Коломиї приходилось Марії Мельник у різному часі займати становище голови та довгі літа касієрки, будучи рівночасно діяльним членом українських місцевих товариств з особливим уподобанням до праці харитативного змісту, як, напр., у рамках Червоного Хреста в 1918 р., а пізніше Горожанського Комітету.

Як доповнення цього спогаду вважаю за відповідне передати слова її рідної дочки, пов'язані зі спогадом

про діяльність матері, в часах нашого зриву, а пізніше нашого лихоліття. Слова ці унагляднюють духа її хати та є доказом особливого довір'я, яким втішалась покійна в широких кругах мешканців довколишнього Покуття.

„Її дім став начебто центром усього громадського життя. Подвір'я часто було повне фір із села, а через дім пересувалось багато людей, що мали до полагодження різні справи. Приїздили зі села вчителі, священники та селяни — одні за справами, порадами, книжками, інші зі скаргами, а деякі тільки »на політику« з представниками місцевих товариств“.

У зв'язку зі своїм становищем, що його Марія Мельник займала у місцевій Філії СУ, на прохання Централі СУ організувала на терені Покуття збірки на цілі Рідної Школи, переводила збірку експонатів на Світову Виставу в Шикаго в 1933 р., а при тім щороку збірку на інвалідів чи на „вдови й сироти“, не вчисляючи ряд інших акцій місцевого значення. В її хаті складано зібрані на селі засоби для допомоги політичним в'язням, якими користувалась окрема кухня під зарядом жіноцтва для роздачі в місцевій в'язниці.

Не дивниця, що хата Мельників бувала місцем трусів із боку польської поліції, а її особа давала притоку до судової розправи. Це не знеохочувало її і праця продовжувалась далі в наміреному напрямі.

Незалежно від часу, присвячуваного многогранній громадській праці, зазначити треба, що кермована люблячим серцем і обов'язковістю Марія Мельник, як зразкова дружина у згідній праці зі своїм чоловіком надала (Докінчення на обгортці)

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ШОСТЕ

УКРАЇНЬКА ВИХОВНА СИСТЕМА

У днях 18. і 19. травня відбулась у Торонто Конференція, яку скликав Секретаріят СКВУ та Тимчасова Координаційна Виховно-Освітня Рада. Завданням Конференції було устійнити українську освітню систему у вільному світі та вибрати найкращу організаційну форму для її завершення.

Проект Організаційної Схеми української виховної системи уже поданий до відома. Він охоплює українське виховання й освіту дітвори й молоді до 18 років. Для побудови організаційної структури та координації дії цієї виховної системи будуть покликані до життя Краєві Ради Виховання і Освіти (КРАВО), що об'єднуються у Світову Виховно-Освітню Раду.

В проекті цієї Організаційної Схеми декілька разів згадані жіночі організації включно з їх репрезентантом Світовою Федерацією Українських Жіночих Організацій (СФУЖО). Бо ж у вихованні дитини і молоді велике й відповідальне завдання має родинний дім, а в ньому мати. Окрім того дошкільним вихованням ще в краю займались жіночі організації. А тепер продовжують це у формі Дитячих Світличок, маючи вже великі здобутки в тому напрямку.

Виховно-освітня Конференція в Торонто намітила ряд завдань, що потрібні для здійснення української виховної системи. Між ними є такі, що є виключно в руках або вимагають жіночих організацій. Це є — виховання в родині, вишкіл матерів і садівничок, семінарі та поради для матерів, випрацювання посібників для дошкільця, ітд. Велике значення матиме випрацювання статуту для

Лекція Тегерану

З нагоди участі нашої делегації в Міжнародній Конференції Прав Людини в Тегерані появились у нашій пресі багато коментарів. Та й офіційний комунікат делегації, виданий 14. травня у Тегерані, стверджує, що „домовленість між провідними державами у світі та СССР“ утруднила представникам українців виявлення підневільного становища України в колоніальній системі СССР. У таких умовах, пише комунікат, засяг нашої репрезентації був сильно обмежений.

Управі СФУЖО цей висновок добре відомий. Впродовж 20 літ референтура зв'язків шукає й нав'язує контакт із міжнародними жіночими організаціями. Більшість їх побудована на державному принципі, себто гуртує представниць жіночих організацій державних народів. Отже там нелегко знайти площину дії для жіночого екзильного представництва. Треба покликуватись на нашу участь у часі нашої Державности, треба пригадувати те, що окрім нас цілий ряд жіночих організацій середньої і східньої Європи залишився поза рамками міжнародної дії. Вкінці можна втискатись туди через участь у делегаціях народів нашого поселення. Можна здобути собі також місце завдяки фаховим або науковим осягам.

А вже коли за домовитесь там тим чи іншим шляхом, тоді зустрічаєте оту „домовленість“, отой правопорядок повоєнного світу, що не дозволяє зачепити якимнебудь сумнівом визиску жінки в СССР. Міжнародні жіночі організації мають консультативний ста-

спонзорів дитячих садків, правильник для батьківських комітетів, правильник для садівничок.

тус в Об'єднаних Націях. Вони вживають його для студій і пізнання становища жінки в цілому вільному світі. Але чомусь ніколи не стараються простягнути цих дослідів на безправ'я жінки поза залізною заслоною.

Та все ж такий порядок речей не здається незрушним. Всіми вище згаданими засобами Управа СФУЖО втискалась на ту міжнародно плятформу. І знайшлись у ній щілини, крізь які можна протиснути одне, друге і третє. Сьгодні СФУЖО вже звітує на міжнародних жіночих конгресах, знаходить там підтримку, просуває свої справи у пресу.

Подібно сталось воно в Тегерані. Приявність нашої репрезентації була відмічена у пресі і зауважена прихильними і ворожими чинниками. Більшість учасників Конференції виявила велике зрозуміння для становища нашої репрезентації. У строго запланованому порядку дня — це була невидна течія приязні, що загрівала до дальшої праці.

Ось яка вона, ота лекція Тегерану! Вона каже всій нашій громаді повернутись лицем до такої дії. Шукати приятелів у країнах поселення, проявляти себе в їх житті, будувати мости, втискатись на міжнародній ґрунт. Це ота невидна підбудова, отой підмосток, яким може вийти наша справа на світову арену. Не знаємо ні дня, ні години! Отже треба бути готовим. Бо там, „на розпутьях велелюдних“ кується наша доля.

Прийдіть на імпрезу найближчого Відділу СУА! Пізнаєте громадську готовість нашого жіноцтва й відчуєте теплу, товариську атмосферу.

Инж. Ольга Бандура
Mrs. Olga Bandura, Secretary
of Ukrainian Women's Association
in Buenos Aires, Argentina

З СОЮЗУ УКРАЇНОК АРГЕНТИНИ

Однією з представниць Союзу Українок Аргентини на Жіночій Сесії Світового Конгресу Вільних Українців була інж. Ольга Бандура. Знаємо її, як довголітню секретарку СУА, що щиро й віддано підтримувала організацію на її перемінному шляху. Союз Українок Аргентини завдячує їй багато.

П-ні Ольга Бандура походить із Полтавщини. Там вона дістала початкову й середню освіту і завершила її у Фізико-Математичному Інституті в Харкові. Спеціалізувалась у метрології і працювала в Палаті Мір і Ваг у лабораторії калібрів. У цьому званні майже не було жінок.

У 1943 р. п-ні Ольга Бандура подалась із чоловіком у велику мандрівку. Першою їх зупинкою був Львів, де вона працювала в Психотехнічному Інституті. Перебувши якийсь час в американській зоні Німеччини подружжя переселилось до Аргентини. Тут п-ні Ольга допомагала чоловікові-геологові в його фаховій праці.

До Союзу Українок Аргентини включилась на початку свого побуту. Працювала в часі найбільш оживленої активності, а й не покидала, коли праця його занепадала через виїзд українських родин. Врешті вдалось побороти цю кризу, коли життя устabilізувалось і до СУА включились нові членки.

Після СКВУ п-ні Ольга Бандура відвідала різні осередки нашого поселення в ЗДА й Канаді. Всюди їй влаштовували зустрічі, де вона інформувала про життя жіноцтва в Аргентині.

ЛІСТА СПОНЗОРІВ-ЖЕРТВОДАВЦІВ
які зложили пожертви на видання нагороджених творів Літературних Конкурсів Фундації Марусі Е. Бек при СФУЖО з нагоди її уродин, 29-го лютого 1968 р.

СПОНЗОРИ-ОРГАНІЗАЦІЇ:

По 50 дол.: Дітройтська Федерація Музик, Силектрон Корп., Ярослав Дужий, Іван Ляш та Степан Феденко, власники.

По 35 дол.: Округна Рада СУА та делегатки з Філядельфії.

По 30 дол.: Український Американський Осередок.

По 20 дол.: Асоціація Домовласників Мартин Сентрал, Оріся Бованко, Трентон.

По 10 дол.: „Гров Борінг“ — Іван Сливка, власник; Укр. Зол. Хрест, Від. 14; Укр. Зол. Хрест, Від. 34; Жіноче Т-во „Просвіта“, Схід; Кредитівка „Самопоміч“, Схід; Об'єднання Прихильників Визвольної Боротьби України; Пластова Станиця, Дітройт; Самопоміч; 26 Відд. СУА; Станиця Братства кол. Вояків 1 УД УНА; Т-во Старших Віком; 94 Від. УНС; 292 Від. УНС; Укр. Нац. Клуб „Орлик“; Укр. Спортове Т-во „Черник“; Хор „Трембіта“.

По 5 дол.: Ліра Жінок; Марійська Дружина Гемтремку; Організація Оборони Чотирьох Свобід України; Рідна Школа, Схід; 5 Від. СУА; 23 Від. СУА; 37 Від. СУА; 56 Від. СУА; 58 Від. СУА; 63 Від. СУА; 76 Від. СУА; 80 Від. СУА; 81 Від. СУА; Т-во Прихильників Укр. Нар. Республіки; Укр. Амер. Федерація стейту Мишиген; Українська Кредитова Спілька „Будучність“; Українська Мистецька Студія у Філядельфії; Укр. Музичний Інститут; 20 Від. УНС; 146 Від. УНС; 175 Від. УНС; 183 Від. УНС; 72 Від. УРС; 272 Від. УРС. (Далі буде)

ДО 9. КОНКУРСУ СФУЖО

Дня 31. травня 1968 р. закінчився реченець 9. Літ. Конкурсу СФУЖО, що був проголошений на поетичний твір. У цілому 24 учасниці прислали свої твори.

Жюрі у складі — Іраїда Герус-Тарнавецька, проф. Ярослав Розумний і д-р Марина Рудницька — приступили до оцінки надісланого. Сподіємось, що вже незабаром зможемо проголосити вислід.

КОМІТЕТ ЛІТ. НАГОРОДИ

1. КОНКУРС ПЕРЕКЛАДІВ СФУЖО

Перший Конкурс Перекладів фундації Софії Парфанович, проголошений на Пластовому таборі „Стежки Культури“ в 1966 р., мав за тему оповідання Катерини Штуль „Зустріч“. У Конкурсі взяло участь 8 учасниць, що переложили уривок оповідання на англійську мову. З того вирізено три переклади. Жюрі — у складі: Оксана Драган, Лариса Онишкевич і Марта Трофименко — заохотило констатувати до виконання цілості перекладу. У висліді признано нагороду Богданні Волянській із Мелвілу, Н. Й.

Оцінку Жюрі потвердила Тетяна Шевчук, літ. дорадник Конкурсу Перекладів.

КОМІТЕТ ЛІТЕРАТУРНОЇ НАГОРОДИ

ТЕЛЕГРАМА СФУЖО

З нагоди Конференції Прав Людини, що відбулася в днях 22. квітня до 13. травня ц. р. в Тегерані, Управа СФУЖО вислала телеграму до принцеси Ашраф, президентки Конференції. Вітаючи цю відому громадську діячку з вибором, Управа СФУЖО звернула її увагу на порушення прав людини, що дійшло до великих розмірів у ССРСР. В англійській частині подамо зміст телеграми, що обіймає поверх 200 слів.

НОВІ МЕМОРІАЛИ

Комісія Підсоветських Студій СФУЖО у Філядельфії опрацювала два нові меморіали. Один має за тему русифікацію й переслідування українських культурних діячів. Другий з'ясовує трудне положення українських жінок-в'язнів у ССРСР.

Обидва меморіали видано з нагоди Міжнародного Року Прав Людини. Вони спрямовані до Комісії Прав Людини при ОН та численних її клітин. Дальші примірники розіслано до міжнародних жіночих організацій із проханням за підтримку цієї справи. Певну кількість отримали також складові організації СФУЖО для розподілення на своєму терені.

Обидва меморіали підписала Управа СФУЖО та всі її складові організації.

На сторожі здоров'я

Правильне харчування

Наше тіло є те, що ми їмо та як ми їмо. Через правильне харчування можна не допустити до багатьох недуг і досягнути глибокої старости.

Харчові продукти потрібні для будови тіла, а також вони є джерелом енергії, яка потрібна для функцій органів, та для фізичної й розумової праці. Енергію, яку ми дістаємо від харчів, наш організм перетворює в тепло. Одиниця виміру тепла є калорія. Для складання щоденних харчових раціонів користуються таблицями, в яких зазначена калорійність харчових продуктів. В залежності від роботи, людина потребує неоднакову кількість калорій, тоді як людина фізичної праці потребує денно 3000—4000 калорій.

Необхідно, щоб людина щодня свій організм забезпечувала такими складниками: білком, товщами, вуглеводами, вітамінами, мінеральними солями. Названі складники людина одержує з щоденної їжі, коли вона правильно організовує своє харчування. Повноцінні білки містяться в м'ясі, в рибі, в яйцях, у молоці, в сирові, в масляниці, в йогурті. Неповноцінні білки містяться в горохові, в квасолі, в сочевиці, в сої, в картоплі. Людині потрібні товщі, які містяться в різних продуктах, що людина споживає протягом дня. Коли людина вживає надмірно тваринних товщів (масло, сир, сметану, сало, смалець, майонез, жовток яєць), а також товсте м'ясо та товсту рибу, й печінку та нирки, та споживає багато вуглеводів, то внаслідок цього розвивається артеріосклероза. Споживати тваринні товщі треба в обмеженій кількості, одночасно необхідно споживати й рослинні олії та маргарину. Внаслідок об'їдання в тілі людини нагромаджується непотрібний товщ, тоді виникають різні хвороби, які вкорочують життя. На-

віть людина нормальної ваги має в своєму тілі 17% товщу, з якого 12% відкладається як запасове джерело на випадок голоду, а решта 5% товщу входить до складу тканин. Коли людина правильно організує своє харчування, то необхідні вітаміни та мінеральні солі вона дістає з щоденної їжі.

В старечому відтинку життя треба обмежити надходження до організму пуринів. Пурини містяться в таких продуктах: мозок, язик, ліверна ковбаса, м'ясо, риба, горох, квасоля, сочевиця, шпінат, цвітна капуста. Коли людина надмірно споживає ці продукти, то в організмі накопичуються солі сечової кислоти, внаслідок чого виникають різні хвороби: подагра, каміння в нирках та в жовчовому міхурі, а також ослаблюється робота серця, виникають болі голови, підвищується тиск крові.

Дорослим людям треба запроваджувати дні споживання садовини й городини, щоб очистити організм від солей сечової кислоти. Такі дні треба стосувати що 7—10 днів: вони корисні, як здоровим так і хворим людям, — що їх запроваджують за порадом лікаря. Тоді працювати не треба, бо організм не дістає потрібної кількості калорій. Деяким людям у ці дні крім садовини та городини дозволяється 300 грамів вареного рижу, молоко, борщ, печена картопля.

При закупівлі харчових продуктів необхідно керуватись тим, що є корисне й необхідне в тому, або в іншому продукті. Харчова промисловість робить помилку тим, що своєю переробкою консервів та додаванням хемікалій і різних фарб змінює харчі. Для здоров'я найліпше споживати харчові продукти в природньому стані, а страви виготовляти свого хатнього варення.

Для ознайомлення наводиться

нормальний харчовий раціон для дорослої людини. Ця нормальна дієта розроблена Об'єднанням Американських Шпиталів, вона має 2400 калорій, а харчові продукти містять в собі: 70—85 грамів білка, 100 грамів товщу, 200—225 грамів вуглеводів.

Нормальна дієта

Снідання: помаранча або грейпфрут, або сік з них. Різні каші: вівсяна, пшенична (shredded wheat). Каші — $\frac{1}{2}$ горнятка з додатком молока. Яйце або сир. Хліб — 1—2 шматочки. Масло — 1 чайна ложечка. Кава з молоком або пів-на-пів з вершками. Джем або брунатний цукор, 2 чайних ложечки.

Обід: Юшка або борщ. М'ясо або риба чи сир — 3 унції. Картопля, салата з різної городини, додати 1—2 чайних ложечки цитринового соку та 2 чайних ложечки сметани або олії. Хліб — шматочок. Масло — 1 чайна ложечка. Молоко одна склянка, або компот чи свіжа садовина.

Вечеря: Юшка або борщ. М'ясо, риба, або сир — 3 унції. Салата така, як і в обід. Хліб — 1 шматок. Масло — 1 чайна ложечка. Молоко — 1 склянка або садовина. Увечорі — соки з садовини.

Дні в тижні приблизно можна розподілити так: 3 дні м'ясних і всеїдних, 1 день рибний і всеїдний, 2 дні безм'ясних (вегетаріанських) та 1 день садовини й городини. Необхідно кожні два, три дні чергувати м'ясо, рибу, молочні й інші страви — наприклад: вареники, сирники, голубці, сир з макаронами, гречана каша з молоком.

Доцільно дотримуватись посту кожної середи та п'ятниці, а також всіх постів на протязі року. Відомо, що під час посту забороняється їжа, в якій є тваринні товщі, а вони мають у собі холестероль, що спричинює артеріосклерозу. Релігії: християнська, магометанська, жидівська, запроваджують голодні дні та піст, щоб зберегти здоров'я людей.

Д-р Фюсон перевіряв лікарство проти артеріосклерози на 79 собаках. Він годував собак такою дієтою, яку споживає американець. За 12 місяців у крові збіль-

Користаймо з досвіду

Анна Сивуляк

ЧАС НА САЛАТИ

Найкращий час на салати тоді, коли є подостатком свіжої горюдини. Тоді можемо добирати їх у великій різноманітності до кожної м'ясної страви. Також до кожного перекусника (канапки) годиться подати салату. Салата стає невідступним додатком до кожної їжі.

Салати приладжуємо сирі й варені. Можна комбінувати їх із різними підливами.

Сирі салати

Римська салата

Потрібно:

- 1 помідор без шкірки
- ½ головки довголистої салати
- ½ головки зеленої салати
- ½ головки кучерявої салати
- 1 горнятка пошаткованої салери
- ½ зеленого огірка
- 3 зелені цибульки
- 1 горнятка тонко посіченої редьківці
- ½ зеленого перцю (паприки)

На підливу:

- 1 горнятка вершків (сметанки)
- 1 мала пачка сира Піменто або горнятка (3 унції)
- 2 ложки оцту або 1 ложка цитринового соку
- 1 ложечка солі
- 1 ложка цукру

шилась кількість холестеролу в 8 разів, а внаслідок того постала артеросклероза та в багатьох собак виник серцевий удар, а також і мозковий удар.

Кожна людина з дитинства привчена до тих або інших страв і вона організовує своє харчування, пристосовуючи його до свого смаку й індивідуальної особливості, але необхідно знати, як правильно треба харчуватися, а тому для ознайомлення й подана нормальна дієта, яка має в собі належні складники: білок, товщі, вуглеводи, вітаміни, мінеральні солі.

Петро Чижик

викладач анатомії й фізіології

1 ложка помідорової гірчиці (кечуп)

Салату добре помити і грубо покроїти та вимішати з салерою, огірком, січеною зеленню цибулькою, тонко покроєним помідором, редьківцею і перцем.

Всі складники, потрібні на підливу, розбити добре в мішалі, щоб було таке густе, як сметана. Полляти салату перед поданням.

Подається до кожного м'яса або риби чи до перекусників (канапок).

Мішана салата

Потрібно:

- 1 головка зеленої салати
- спеції: 1 ложка насіння салери
- 1 помідор без шкірки

На підливу:

- 1 ложка майонезу
- ½ горнятка молока
- спеції: 1 ложка насіння салери
- 1 ложка цукру
- 1 ложечка солі
- 1 ложка оцту

Посікти салату так, як капусту. Пошаткувати салеру і дрібно покроїти помідор. Вимішати.

Складники підливи вбити на мішалі аж буде густе, як сметана. Полляти підливою салату перед поданням.

Подається до перекусників (канапок).

Салата з огірків

Потрібно:

- 1 огірок
- ½ в'язанки зеленої цибульки
- ½ головки зеленої салати
- 1 ложечка солі
- 1 ложка цукру
- 1 ложка оцту
- 2 ложки сметани

Почистити огірок і пошаткувати. Посолити до смаку, посипати цукром та скропити оцтом і лишити, нехай постоїть 10 хвилин. Відляти з нього воду і вимішати

з пошаткованою салатою і цибулькою. Вимішати зі сметаною.

Подавати до яловичини (росбіфу).

Салата з зеленого перцю

Потрібно:

- ½ головки свіжої капусти
- 1 морква
- 1 перець (паприка)
- ½ горнятка оцту
- 1 ложка цукру
- 1 ложечка солі
- 1 ложечка червоної паприки
- 1 ложка майонезу
- спеції: 1 ложечка насіння салери

Капусту покроїти і змолоти на м'ясорубці. Втерти на терці моркву, посікти на дощці перець. Додати до того інші складники і добре вимішати.

Подавати до риби.

Варені салати

Салата з кабачків

Потрібно:

- 1 кабачок (жовтий)
- 1 помідор
- 1 ложечка солі
- трошки меленого перцю
- 1 терта цибуля
- 1 ложечка масла

Почистити кабачок і покроїти в малі кубики. Помідор свіжий можна заступити тим із консерви. Вимішати з цибулею, посолити й поперчити. Зверху дати ложечку масла. Всунути до печі і пекти накрите 20 хвилин на 350 ст.

Подавати до телятини.

Салата з фасолі

Потрібно:

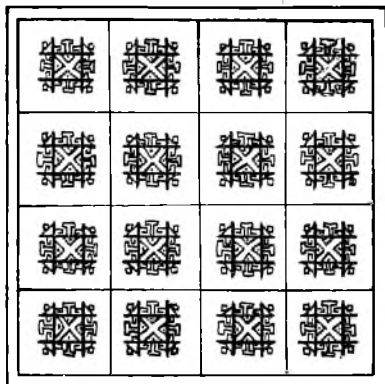
- 1 ф зеленої фасолі, можна взяти консерву, скісно покроєну
- 1 горнятка води
- 1 ложечка солі
- 2 унції бекону
- 2 посічені біла салери
- 1 мала цибуля

Фасолі покроїти на скісні пасочки. Варити з сіллю около 10 хвилин в невеликій кількості води. Відляти на цідило, щоб вода стекла. Бекон покроїти, зісмажити, щоб став хруплий і вкинути це на салеру і цибулю. Коли зарум'яниться, відставити і зілляти товщ. Вимішати з фасолею і правити цитринною.

Українська ВИШИВКА

ВИШИВАНА ПОДУШКА

Взір на подушках укладаємо звичайно двома смугами, якщо вони вузкі, або однією, якщо вона ширша.

Проект вишиваної подушки
Embroidered cushion

Ця традиційна прикраса вже стала одноманітною. Чи не варто було б пошукати іншої схеми?

Хрестиковий мотив до подушки
Design for the cushion

Гігієнічні й сучасні приписи

НАТАЛІ КОСТЕЦЬКОЇ

Овочі й городина

можна замовляти в Централі СУА

Ціна 60 ц.

Ось проект нової композиції подушки. Тут примінено мотиви, а не смуги. Вони вміщені в 4 ряди поруч себе. Відступи між ними можуть бути більші або менші, залежно від розміру подушки та величини мотиву. Поле подушки поділене мережкою „прутиком“ на однакові квадрати. Довкруги подушка обведена краєм із того самого матеріялу.

Матеріал. Подушку можна виконати з білої панамы або льняного полотна.

Вишивані мотиви. Для прикраси найкраще годяться буковинські мотиви з жіночих сорочок. Найперше треба обчислити розміщення мотивів на подушці, потім поділити її поле мережкою на клітку, а вкінці вмішувати мотиви в поодинокі клітинки.

Буковинські взори. До вишивання

вживати ниток Д.М.Ц. ■■ чорна, хх хх червона ч. 321, /// /// жовта ч. 742, оо оо зелена ч. 905, помідорова ч. 900.

НОВИЙ АЛЬБОМ УЗОРІВ Українські Народні Вишивки

Видання СУА

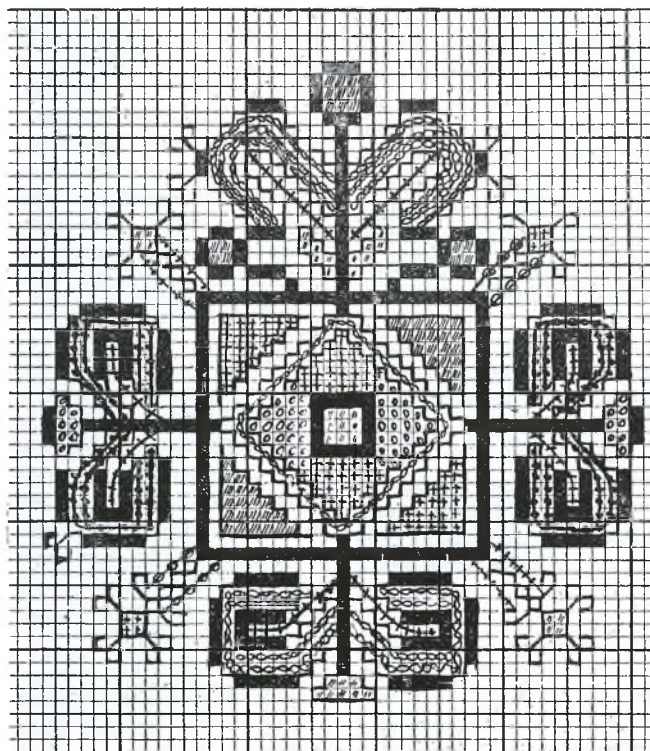
Серія 3

Десять таблиць узорів

Взори з Полтавщини, Київщини, Буковини, Яворівщини, Гуцульщини

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі СУА

Хрестиковий мотив до подушки

За сучасний припис

Вже недовгий час ділить нас від XV. Конвенції СУА. А там уділимо призначення за припис української страви найкраще достосований до сучасності. Тому прохаємо присилати нам те, що Ви випробували за останній час. Українські страви дуже смачні і ми хотіли б зберегти їх у нашому стравосписі.

ТЕЛЯЧІ КРУЧЕНИКИ З ГРИБАМИ

Потрібно:

- 4 кусники телятини 5x6x¼ інча
- 3 ложки масла
- ½ ф грибів (печеричок)
- ½ горнятка січеної цибулі
- ½ ложечки солі
- дрібка перцю
- 1 чарка вина
- ¼ горнятка води
- 1 ложка боршна (муки)

У більшій сковороді засмажити на 2 ложках масла цибулю, додати грубо пскраїні гриби і тушкувати разом

около 5 хвилин. Додати сіль і перець. Цим помастити розбиті котлети, звинути й обв'язати білим шнурком. Вкинути на сковороду ложку масла й обсмажити крученики з усіх боків. Влити вино й воду, накрити і тушкувати на легкому вогні 30—35 хвилин. Коли пстрібно, додати більше води.

Тоді вибрати крученики, а до підливи додати ложку боршна, перетерти через ситко, вложити крученики і заварити.

..Подавати з рижом і салатом.

Євгенія

Порадник народного мистецтва

ЧИ ЗМІНЮВАТИ КОЛЬОРИ У ВИШИВЦІ?

Маю один запит про достосування вишивки до модерного вбрання. На цю тему часто доводиться дискутувати, бо, на мою думку, взори й кольори треба якнайвірніше зберегти, навіть коли вишиваємо сучасні сукні. Малі зміни непомітні, але чи можна допустити зелене перетикання або рожеві рожі? Правда, це може нам дещо обмежити кольори суконь, але не конечно, бо я бачила оригінальні взори (вишневі і чорні) на жовтому тлі, а навіть на малиновому (чорний взір). Треба тільки знання засад нашої вишивки і трохи уяви і можна вишити дуже модерні сукні такими ж стилевими взорами.

Тому мені здається, що ми повинні всякими способами зберегти стилевість вишивки. Коли вона стратить свої питомі риси, тоді чим буде різнитися від узорів інших народів, наприклад, грецьких чи румунських? А в Україні тепер часто бачимо дуже зманіровані взори і це зроблено з певною ціллю.

Галя Бродович

Монтреал

Перенесення вишивки з сільського на модерне вбрання — це відважний крок і не завжди всім вдається. Є щасливіші від нас народи, що любовно дбали про свою культурну спадщину й опрацьовували це в своїх мистець-

ких школах. Наприклад, балтійські народи чудово розробили своє прикладне мистецтво, опираючись на народньому. Сьогодні навіть у Советському Союзі подають за приклад хатні прикраси литовців чи плетені взористі светери естонців.

Ми лиш дуже мало могли працювати над тим у наших фахових школах. А в УРСР шойно в останньому часі стали виводити проекти одягу, основані на народніх зразках. Отже пробуємо це робити самотужки і зрозуміло, що трапляються помилки на нашому шляху. Найкраще це видно на Вишиваних Вечерниціях. Там нераз багата й гарно виконана вишивка блідне, бо недостована до моделю, а зовсім нецікавий взір виступить тому, що добре примінений. Це залежить від смаку й хисту власниці та знання засад вишивки, як пишете.

В загальному бачимо, що взори на Вишиваних Вечерниціях незмінені, бо більшість суконь має біле, кремове, сіре, жовтаве або чорне тло. А хто хоче заризикувати інший колір сукні, то повинен дуже обережно й дбайливо підбирати до того взір. На нашу думку, зміна кольору в ньому можлива. Мистецькі школи теж експериментують у тому. Але для того треба мати вичуття кольору з добрим знанням нашої вишивки. А це, на жаль, багатьом бракує.

До цієї теми ще повернемось. У цьому числі подаємо огляд кольорування наших народніх узорів. Про їх кольори в сучасному побуті ще напишемо окремо.

Ред.

Порадник

із городництва

ЩО РОБИТИ З ГАРДЕНІЄЮ?

Я дістала від дітей у дарунку чудову гарденію у вазонку. Вона тепер гарно цвіте, а коли відцвіте, чи можна її пересадити в город? Чи любить вона багато сонця? Як її підливати тепер у вазонку, а потім у городі? Чи на зиму треба її знов пересадити у вазонку і взяти до хати?

Читачка з Нью Джерзі

Гарденія росте добре і розвивається у вогкому ґрунті й вогкому повітрі. Потребує квасної землі, зложеної з рівних частин лнстястої, дернової, глинястої, піт-мосу і піску. На літо закопуємо вазонку у городі на повному сонці. Коли почнеться осінній холод (нижче 60 ст.), треба перенести до світлої і теплої кімнати. Угнокувати погноєм із крамниці, припис на опакуванні.

Щоб улітку гарденії в городі не було надто сухо, треба її оприскувати цілу час від часу літеплюю, відстоялою водою.

Часто опадають гарденію мшиці, особливо в сухій кімнаті. Їх можна знищити оприскуванням нікотиновим препаратом „Блек Ліф 40“ Придбати можна у городничих крамниціях, припис на опакуванні.

Роман Коцик

ПРО КУЧЕРЯВІ ГОЛІВКИ ТА ПРО „МОДНІ“ ОЧІ

Пані Мода не обмежує своїх наказів до вбрання. Вона рішає теж і про волосся і про наші очі, губи, личка.

Найновіша її воля закрутила наші зачіски у кучері. Просте волосся, дарма, чи воно коротко пристрижене, чи навіть таке довше, по плечі, мусить закрутитися, заокруглитися на кінцях. Голова в таких кучерях приймає круглу форму, а якщо волосся довше, то воно кінчається льоками.

Зміняє мода теж і спосіб макіяжу. Бліді рожеві чи майже бежові уста покриває тепер виразно рожева, краски суніць кредка, а якщо комусь більш до лиця інший відтінок рожевого, то в кожному разі темніша ніж та, що була дотепер.

Штучні, прикріплювані вії, демонічно чорні, різко відзначені брови — це вже поза нами. Тепер малюємо очі тільки легко, під повіками, сіруватою або брунатною краскою. Брови теж потягаємо легесенько.

Л. Ася

- Ukrainian Woman -

Should We Close Our Eyes?

American society is vitally concerned with the interracial problem. Riots in American cities, the Poor People's March, and the murder of Dr. Martin Luther King have deeply affected all freedom-loving Americans. The recent events are written up in the press and discussed widely in the hope that some workable solution may be found to this urgent problem.

The American government has made the fight against poverty its primary concern and President Johnson stated recently: "The only war we would like to fight is the war on poverty." But these efforts demand a long time before they can bear fruit, while the Vietnam war continues to slow them down considerably.

Meanwhile the racial problem continues to grow. It is aggravated by the economic growth and the gap between the agricultural South and the industrial northern states. Let us examine the problem more closely. The Negro population has a higher birth rate than the white. In the southern states industry is poorly developed and work is hard to come by. Consequently, many Negroes migrate to the northern states where job opportunities are greater. The newcomers from the South are poorly educated. Employers demand skilled workers and the southern Negroes, unable to find work, crowd the slums of the city to overflowing. And poverty breeds crime.

Crime affects the life of every American. Recent figures show a forcible rape every 26 minutes, a robbery every 5 minutes, an aggravated assault every 3 minutes, a car theft every minute, a burglary every 28 seconds.

This state of affairs is highly alarming. We no longer have any assurance about the safety

of our lives or property, and we have every reason to fear for the future of our children.

Fear is an ever-present factor in our thinking. Therefore, American society searches for a solution. Organizations sponsor forums and panel discussions, newspapers conduct interviews, schools present educational debates. There is an urgent need for a greater understanding of this problem.

We are one of the ethnic groups which comprise American society. Often we hear complaints that we are not interested in the Negro problem and that we, in fact, consider it alien to our interests. But it is not so. The Ukrainian people know the meaning of slavery; even today they continue their struggle for basic human rights denied them in their own native land by a foreign regime.

The Negro minority's fight for equality in American society is, therefore, a cause with which we can readily identify. We need only join with the rest of our fellow Americans in a concerted action to find a solution to this urgent problem. The National Women's Council of the U. S. and the General Federation of Women's Clubs have set a worthy example by encouraging their members to join in the crusade for racial equality. Their excellent working program can be utilized by all interested women's clubs and societies.

Let us not close our eyes to the problems around us.

A leader sees things through the eyes of his followers. A leader puts himself in their shoes, and helps them make their dreams come true.

Mykola Zerov

TO KIEV

Be welcome, dreaming by a golden dome
Upon blue hills. It's time a dream to meet.
A younger realm, not thou, thy kingdom feat
Now claims as splendor of the ancient home.

Thy days of glory pass as if pale foam,
And copper bells are weeping in a beat
Because a happy trice will not repeat,
While Ukraine's freedom lives in catacomb.

Stop here, strange wanderer. Upon the rock
Behold the sculpture of the church baroque,
The wonder white of Shedel's colonnades.

Life still abides upon this pensive mount
That spreads its mass of green, and like to blades
In the bright sun, the azure gleams around.

Translated by Yar Slavutych
From the book "The Muse in Prison"

Young Ukrainian-American artists presented by Branch 72 at Musicale:
 (Bottom — left to right): Halyna Sochan, soprano, Orysia Cybriwska, pianist. (Top — left to right): Helen Prociuk, Chairman, Adrian Bryttan, violinist, Rosalie Polche (President of Branch 72), Linda Divila, accompanist, prof. George Cybriwsky, accompanist.

UNWLA BRANCH 72 HOLDS SUCCESSFUL MUSICALE

NEW YORK, N. Y. — Branch 72 of "Soyuz Ukrainok" has once again scored in the cultural arena with the presentation of their Musicale Matinee at the Ukrainian Institute of America on March 24, 1968.

Rosalie Polche, President of Branch 72, in her address of welcome brought attention to the fact that the purposes of the Ukrainian National Women's League of America are many but of prime importance is the cultivation of our Ukrainian traditions and cultural achievements. The members of Branch 72 continue to epitomize their spirit and dedication towards this end by promoting and presenting young Ukrainian-American artists annually. The response to these Musicales, they find, has been most gratifying and they encourage other organizations to follow suit and undertake similar programs to help our youth.

A superlative performance was given by each of the following Ukrainian-American artists and their accompanists, all of whom were introduced by Helen Prociuk, Chairman of the Musicale.

Orysia Cybriwska, a 15-year-old pianist, attends the Gateway School on a music scholarship and has given a number of successful performances. She is piano accompanist and soloist with the Ukrainian National Choir in New Haven, Conn.

Dramatic soprano Halyna Sochan was a winner of the Omega Psi Phi competition in 1964. She has sung minor roles with the Jilliard Opera Chorus and performed with the ensemble at the Eastman Theatre and Philharmonic Hall. At present she is a student at the Julliard School of Music. She was accompanied by Linda Divila at the piano.

Adrian Bryttan is a scholarship student in biology at Fordham University, and is pursuing his violin studies at the Manhattan School of Music. He attended a quartet workshop under the members of the Budapest String Quartet and appeared in concerts of the National Federation of Music Clubs. His piano accompanist was Prof. George Cybriwsky.

The program was concluded with the rendition of a piano duet by Orysia and her father

Prof. Cybriwsky, Director of the New Haven Branch of the Ukrainian Music Institute.

Among those in the audience were the President of the Ukrainian Institute of America Theodore Dzus and his wife, UNA Supreme President Joseph Lesawyer and his wife, UNWLA Regional Council President Oksana Rak, and the Presidents of Branches 3, 8, 53, 64 and 83.

Assisting as co-chairmen of the event were Ann Bezkorowajny and Irene Czarnecky.

Rosalie C. Polche

Kostiuk, Hryhory. **Stalinist Rule in Ukraine; a Study of the Decade of Mass Terror (1929-1939)**. Munich, Institute for the Study of the USSR, 1960. Pp. 162.

Same: another edition: New York, Praeger, 1961, Pp. 162.

Same: another edition: London, Stevens, 1961. Pp. 162.

There is a macabre fascination in this study of the most terrible decade of modern Ukrainian history. The years 1929-1939 witnessed a ruthless destruction of the Ukrainian cultural renaissance by the Soviet Russian regime. Hryhory Kostiuk, a well known literary scholar and president of the Ukrainian Writers' Association in Exile, does not limit his study to literature alone, but provides a full panorama of Ukrainian life during the decade of the unbelievable mass of terror. A factual scholarly document, this book is one of the strongest indictments of Stalinism.

UKRAINIAN COOK BOOK

The UNWLA Board is preparing a Ukrainian Cookbook which will include all kinds of dishes. The author, Mrs. Zenovia Terlecka of Philadelphia, presented the manuscript to Miss Irene Kashubynska, the Home Economics Chairman.

UNWLA Exhibit at NCW's 80th Anniversary Luncheon

Photo taken at Waldorf Astoria Hotel, New York City, on occasion of 80th anniversary First Ladies Luncheon of National Council of Women of U. S. on April 1st. Displayed in the UNWLA exhibit were its emblem, several publications, embroidery samples, and list of achievements and activities. The display was in a foyer exhibit area for NCW member organizations. Pictured in UNWLA group attending the luncheon, Mesdames Stephanie Wochok, Ann Roberts, Irene Padoch, NCW Migration Chairman Stefania Pushkar, Mary Dushnyck, Mary Lesawyer and Mae Demey. (Missing from photo is Mrs. Olga Zazula).

FIRST LADIES LUNCHEON

On April 1, 1968 the National Council of Women of the U. S. celebrated its 80th anniversary at a Luncheon in New York City. The First Ladies who attended the affair as guests were prominent women from various walks of life. Speakers included: Mrs. Belle Spafford ("After 80 Years"), Mrs. Cornelia Otis Skinner ("The Theatre Then"), and Dr. Benneta B. Washington ("Women — Today and Tomorrow"). During the luncheon the President of the International Council of Women Mrs. Mary Craig Schuller was presented with a \$1,000 check for ICW.

Member organizations arranged an exhibit in the Grand Ballroom foyer of the Waldorf Astoria, where the luncheon took place. The Ukrainian National Women's League had a very attractive stand, which featured hand-made objects and embroideries.

LETTERS FROM VIETNAM

Many of our Branches have sent Christmas and Easter greetings to our boys in Vietnam and have received grateful letters in turn. We would like to share with you to such letters whose youthful sincerity is particularly touching.

Soyuz Ukrainok
Trenton, N. J.

As you grow older in this world, doubt flourishes in your mind as to the ties your people have, are they strong, weak, or none compared to other nationalities.

A simple post-card, a letter or a package as I received in this case makes you feel strong in the knowledge that your own kind sticks together and remembers you in bad as well as good weather.

I thank God for holding our people together.

Thank you very much for

keeping in mind a fellow Ukrainian.
Sgt. Soroka

CONVENTION COMMITTEE NEWS

On the first Convention day, July 5, 1968, a Panel on Human Rights will be held at 6 p.m. The Panel Speakers will report about "Human Injustices Around the World," "The Fight for Human Rights in Ukraine," "The Role of American Women in Aiding Our Country with the Crucial Problems of Today," and "The Task of Women of Ukrainian Heritage to Meet the Challenge of Today."

*

Convention delegates should register with the UNWLA Executive Board in Philadelphia.

The Convention fee is \$25.00 for each delegate. Ads and greetings for the Convention Book should be sent to the Convention Committee in Chicago, 936 N. Western Ave.

Марія Дейко

Горобець Ці-цір

Ви напевне знаєте, діти, пташок, що звуться горобцями. Як їх не знати? Вони живуть по всіх країнах світу: в Україні і в Німеччині, в Австралії і в Америці — скрізь! Маленькі, сіренькі, горобці живуть коло людських хаг, бо харчуються залишками людської їжі. На зиму вони не відлітають нікуди, тільки розпушують своє сіреньке пір'ячко, щоб було тепліше і весь час рухаються. Але не зовсім так, як інші пташки: коли ходять по землі, то не переступають по черзі правою і лівою ніжкою, а стрибають обома ніжками одночасно. Але неволі вони не зносять і в клітках не можуть жити.

Сьогодні я хочу розказати вам про одного горобчика, що живе в одній родині у нас, в Австралії. Слухайте, як це сталося, що він звик жити з людьми.

Молоденька панна Христина працює друкаркою в бюро. Вертаючись парком із праці додому, вона знайшла під деревом малесеньке горобенятко, що впало на землю із свого гнізда. Йому мабуть і тижня не було, бо воно ще й пір'я не мало і було голісіньке. Панна Христина принесла його додому і почала годувати із скляної рурочки-піпетки. Горобця охоче їло, за якийсь час вкрилося пір'ям і виросло на гарне пташеня.

Коли далеко пізніше панна Христина винесла його надвір і хотіла випустити на волю, воно не хотіло летіти геть і сиділо спокійно у дівчини на плечі.

З того часу горобчик лишився жити у панни Христини. Довелося придбати для нього клітку, бо в тій хаті є й котик, а панна Христина боїться за свого горобчика. Клітку почепили в безпечному місці, щоб кіт її не досягнув, але дверцята в ній завжди відкриті і горобчик вільно літає по хаті.

Коли панна Христина їде автотом, горобець сидить у неї на плечі. Коли дівчина працює в бюро, горобчик чекає її в почекальні у своїй клітці, а як йому надокучить, подає звідти голос. Іноді Христина бере його до бюро. Там він сідає на друкарську машинку і дивиться уважно, як дівчина друкує. Її товаришки-друкарки дуже тішаться тим незвичайним пташеням.

Цей горобчик має ще одну особливість: він любить слухати музику. Коли вони з панною Христиною дома, горобчик сідає на радіо й дзьобає його, аж поки Христина не відшукає для нього якоїсь музичної програми. Тоді горобчик летить до своєї клітки, сідає в ній і мовчки слухає, схиливши голівку набік. Він любить музику! Часом і сам співає. Але горобцям Бог не дав такого гарного голосу, як соловейкам, або жайворонкам. Його пісня коротка й одноманітна „Ці-цір!“ і знову „Ці-цір!“ Особливо часто співає він свої пісеньки, коли сидить у панни Христини на плечі і своїм співом висловлює свою любов і вдячність. За такий спів його й назвали „Ці-цір“ і він своє ім'я знає.

Ці-цір живе у панни Христини вже більше року. Мабуть і з нею життя своє проживе. Він такий вдячний їй, що вона його вигодувала й доглянула, що не хоче нікуди від неї летіти.

Це, діти, не казка. Це правда і така зворушлива історія!

Дбайте діти про пташок! Це наші друзі. Вони часто потребують допомоги й опіки і вдячні людям за неї.

Чи знаєте плян праці Вашого Відділу? Яка Ваша участь у ньому?

ДОГЛЯДАЮ ЛЯЛЮ

Ляля з ліжка встала,
розкриває очі,
спати вже не хоче.

Дам я їй сніданок,
понесу на ганок,
посаджу я лялю
у малий візочок,
повезу в садочок.

Там квітки барвисті
і повітря чисте.
Там повітря чисте,
наче у діброві.
Буде моя ляля
дужа і здорова

Л. Гадай

НА ФАРМІ

Дома я з свого віконця
ще не бачила ніколи,
як уранці сходить сонце —
оттаке рожеве коло!

Це уперше я на фармі
у бабусі та в дідуся.
Як тут гарно! Як же гарно!
Я дивлюсь, не надивлюся!

Добрий ранок всім вам, друзі!
Добрий ранок, друзі милі:
сонце в небі, квіти в лузі,
і в ставку ласкаві хвили!

Л. Гадай

* * *

Ми були сьогодні
Зранку на лужку,
Ми ходили бродом
Ген аж за ріку.

Коників ловили,
Бігли по росі,
на пахучім сні
Спочивали всі.

Ми були на річці.
Тепло — до води!
Кожен день як встанем
Біжимо сюди.

Уривок з вірша Н. Забіли

Хмарка і діти

Була раз маленька хмарка. Як тільки навчилася плавати по небі, то дуже любила мандрувати. Заглядала за пташками, що літають високо, спускалася низько до дерев і приглядалася людям.

— І де ти все зникаєш — сварила на хмарку велика хмара. Але хмарці зовсім не було цікаво перебувати цілий час тільки між хмарами. Вона ж їх усіх уже бачила — білих великих і малих, грубеньких і тонких, а навіть великих чорних, страшних.

— Піду я собі далеко, за гори, пошукаю інших приятелів, подумала хмарка. І одного дня, коли великі хмари спали, вона скоро попливла і хмари вже не могли її більше знайти.

Почула якийсь гамір, спустилася низенько і заглянула крізь листя дерев. А там був парк. Діти гралися м'ячиком, копали в пісочку, гойдалися, з'їздили з совганки.

— Ах, як цікаво — подумала хмарка і присунулася ближче. Та раптом діти вчинили крик і давай утікати. — Дивіться яка хмара, зараз буде дощ! Скоренько збирали іграшки і бігли додому. Хмарці стало прикро, що всі так від неї утікають. Дуже було їй сумно. Вона почала плакати за дітьми і великі краплі дощу падали на землю.

— Тепер я вже не побачу дітей — плакала хмарка. Та одна відважна дівчинка, Софійка, сказала старшій сестричці: — Це малий дощик, одягнім дошевики і ходім знов бавитися. Софійка одягнула синій, а Мартуся зелений дошевики і побігли до парку. Дуже втішилася хмарка, як їх побачила!

Інші діти виглядали з вікон. — Це маленька хмарка, з неї маленький дощик. Одягаймося в дошевики і ходім до парку! В різнобарвних плащиках прибігли діти назад і продовжували забави. А хмарка раділа! Вона плавала над парком і довго-довго приглядалася з усіх боків.

— Па, па, хмарко — ти ще тут? — махали до неї діти. А хмарка до них приязно всміхалася.

Івасик та Тарасик

Івасик ловив рибку. Все, що зловив, склав у кошичок, закинув кошичок на плечі та й іде додому.

Побачив його Тарасик та й тихенько, тихенько за ним. Думає, як би витягти рибку.

Тільки Тарасик підкрався до кошичка, а Івасик почув, що хтось ззаду до кошичка добирається, та й озирнувся.

Тарасик одскочив, руки заклав назад, голову задер, іде, наче то не він до кошичка добирається.

Пішов Івасик далі.

Йде собі спокійно, а Тарасик знов підкрався, заклав у кошичок руку та як завершить!

Великий фак вчепився йому в палець!

Бо в кошику не тільки рибка була, а й раки. А Тарасик аж скаче, так йому болять.

Івасик обернувся, побачив та й сміється з Тарасика: „Ага! Попався!“

Насилу Івасик одчепив од пальця рака. Одчепив, поклав у кошичок та й пішов собі додому.

А у Тарасика палець розпух, кров з нього капає. Плаче бідний.

М. Коцюбинський

МЕНІ П'ЯТЬ РОКІВ

Вам відомо, може ні:
Рівно п'ять уже мені!
Сам купив квиток в трамваї —
Це насправді, не ві сні —
І напроти тьоті Ніли
На стільці окремім сів.
На віконці іній білий,
Наче срібло, блискотів.
З радістю подумав знов:
Шостий рік мені пішов!
На якійсь зупинці, друзі,
У трамвай дідусь ввійшов.
У руках клунок тримає
Вздвож трамвая він іде,
Із плечей мішок зніма,
На всі боки позирає,
Вільних місць ніде нема.
Дідусеві я сказав:
— Сядьте тут, — а сам устав.
Це ж мені сьогодні п'ять!
Можу сміливо стоять.

Є. Долінова

А хмарка до дітей приязно всміхалася

Вісті з Централі

Же незабаром зустрінемося на XV. Конвенції СУА у Шикаго. У днях 5.—7. липня 1968 р. наші делегатки розглянуть пройдений звітний шлях і намітять напрямні на майбутнє. Щастя Боже!

Зголошення делегаток постійно напливають. Пригадуємо, що разом із зголошенням слід прислати й оплату у висоті 25 дол. Це обіймає кошт реєстрації, квиток за полуденок 5. липня і квиток за бенкет 6. липня 1968. Хто не прислав це разом із зголошенням, повинен додатково надіслати.

Звітні листки за 1967 р. надіслали такі Відділи: 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 11, 12, 13, 16, 17, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 28, 29, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 41, 42, 44, 45, 47, 48, 49, 51, 53, 54, 55, 57, 58, 59, 60, 61, 63 (частинно), 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78, 82, 83, 84, 86, 87, 88, 90, 91, 92, 93. Це дає підставу до звіту на Конвенції.

Дня 13. травня 1968 р. відбулись основні збори **нового молодечого Відділу СУА** у Шикаго. Новий Відділ згуртував членок у віці 20—25 літ з-поміж старших пластунок та теперішніх і колишніх студенток. Підготову зборів провела п-ні М. Наваринська, орг. референтка, а вела їх п-ні Люба Шандра, голова Окр. Ради СУА. Вітаємо голову новозаснованого Відділу п-ні Валентину Хринівську та всіх членок і бажаємо успіху у дальшій праці!

Належні оплати до Централі за 1968 р. повинні Відділи вирівняти перед Конвенцією. Ще є доволі часу обчислити й надіслати їх. Вплачування оплат у часі Конвенції дуже утруднює правильний її перебіг. Та й делегаткам трудніше возити з собою гроші чи чеки. Краще вислати це поштою вже тепер!

Екзекутива СУА

Чи Ваша приятелька вже має „Наше Життя“? Якщо ні, то подаруйте їй його з нагоди свят чи іменин!

Округа Дітройту пишається цього року гарним приростом — молодечим 96 Відділом СУА. Та й окрім того придбали членок інші Відділи СУА, а 81 Відділ СУА навіть цілу молодечу Секцію. Вітаємо їх у наших рядах! Не всі Відділи подали нам своїх новоприєднаних членок, але сподіємось умістити їх пізніше.

56 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ:

Марія Гичко
Марія Собко
Люба Жура
Ярослава Осадчук

81 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ:

Марія Ковч
Марія Колтик

96 ВІДДІЛ СУА, ДІТРОЙТ:

Віра Андрушків
Марія Бойчук
Євгенія Воробкевич

Лідія Гайдукевич
Надія Денисенко
Оксана Заревич
Маруся Зарицька
Лідія Казевич
Марія Константин
Олександра Липецька
Калина Миколенко
Христина Парел
Світлана Петруша
Іванна Плешкевич
Марія Ткачук
Христина Шумейко

ЕКЗЕКУТИВА СУА

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. інж. Ярослава Раковського, чоловіка референтки нар. мистецтва п-ні Неонілі Раковської, складаємо 30 дол. на Осередок НТШ у Сарселі

Членки 33 Відділу СУА
ім. Лесі Українки в Клівленді

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Камілі Токарської, матері п-ні Марії Когутяк, складаю 5 дол. на Фонд „Мати й Дитина“ і висловлюю дочці шире співчуття.

Д-р Євгена Єржківська
Сиракузи

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку могилу нашої дорогої своячки і тети Ганни Малевич Юрчакової, довголітньої ардистки української сцени, що відбула заслання в жорстоких умовах на Сибірі і відійшла у вічність 2 роки тому, і на близьку могилу нашої своячки і матері бл. п. Юлії Малевич Шустакевич, першої голови СУА, яка

відійшла у вічність 16 років тому — складаємо 100 дол. на Фонд Катедри Українознавства

Марія Малевич, Піттсбург
Ольга Шустер, Дітройт

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Зені Батюк складаю 5 дол. на пресофій фонд Нашого Життя

Таня Сиротюк, Нью Йорк

ПО ВТРАТІ дорогого чоловіка й батька бл. п. Івана Сельського складаю 10 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

Надія Сельська, дружина
членка 35 Відділу СУА
в Озон Парку

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу моєї мами бл. п. Теофілі Кислевської складаю 5 дол. для хворої жінки в Німеччині.

Марія Хромовська, Амстердам

Своєчасно внесена передплата дає здорову фінансову підставу видавництву.

Виставка Жіночої Творчості

Же наспіли зголошення народніх мисткинь. Чотири вишивальниці, одна керамікарка, чотири писанкарки і дві ткалі прислали свої вироби. 84 Відділ СУА з Шикаго зголосив свої ляльки в народньому вбранні. Виставка дасть справжній перегляд мистецьких сил округи Шикаго.

Запрошуємо й інших народніх мисткинь взяти участь у Виставці. Свої вироби, разом із життєписом, вислати на адресу:

UNWLA Convention Committee, 936 N. Western Ave., Chicago, Ill. 60622

НАШЕ ЖИТТЯ — ЧЕРВЕНЬ, 1968

ШИКАГО, ІЛЛ. Окружний З'їзд

Відкриття З'їзду відбулося 28. січня ц. р. у власній домівці. Це й відмітила голова п-ні Люба Шандра, як великий осяг звітного часу. Дальше присвятила кілька слів бл. п. Марії Яримович, б. містоголові Гол. Управи, основниці Окр. Ради та довголітній голові 22 Відділу СУА. Однохвилинною мовчанкою всі присутні вшанували її пам'ять.

Президія: п-ні Дарія Витанович, голова, п-ні Віра Хрептовська, секр.

Звіти Управи зложили всі її члени, за винятком несприятливої пресової референтки.

Діяльність Окр. Ради:

Організаційна: Округа начислює 7 Відділів, у яких згуртовано 313 членок. Є ведена картотека членства. Найбільшим осягом є придбання домівки, про що вже була згадка в нашому журналі. Від 1. вересня 1967 р. відбуваються в домівці збори та різні зайняття Окр. Ради і Відділів СУА. Відбуто 12 зборів Окр. Ради. Для кращого зв'язку з Відділами видано три об'їзники.

Культ.-освітня й імпрезова: Дня 22. квітня 1967 відбулося Свято Жінки-Героїні, що було присвячене боевиці УПА. Програму у формі монтажу опрацювала і вела містоголова, виконувала молодь. Спеціальною церемонією відзначено трьох членок УПА. У днях 9.—11. травня влаштовано виставку на Конвенції Іллінойської Федерації Жіночих Клубів. Улаштуванням виставки зайнялись референтки мистецтва і зв'язків. Роздавано брошури про укр. нар. мистецтво та інформативні про Україну. Дня 20. травня відбувся показ історичних строїв 64 Відділу СУА у двох виставах — пополудневій для молоді і вечірній для старшого громадянства. Дня 26. листопада відбулася Зустріч Окр. Ради з Відділами у формі бенкету, на якому відзначено 5-ліття Окр. Ради. Гостю була п-ні Олена Лотоцька, почесна голова СУА, яка поділилась із присутніми своїми враженнями із Світового Конгресу Вільних Українців. У рамках мистецької програми учні Вищих Курсів Українознавства відіграли одноактівку М. Струтинської

„Американка“. Імпрезою займалися організаційна референтка і містоголова. В грудні 1967 р. виведено в Жін. Амер. Клубі в Гелесбургу Різдвяну Програму, що складалась із доповіді та виставки укр. нар. мистецтва. Її підготувала референтка зв'язків.

Виховна: Головним осягом звітного часу був Курс Учительок Дошкілля. Розпочався 13. березня для 10 учасниць, градація відбулася 5. листопада. Підготувала вела виховна референтка. Про Курс уже була мова в нашому журналі. Дня 1. жовтня відбулася Конференція Виховних Референток із двома доповідями, дискусією й ухвалами. Підготувала виховна референтка. При тому відбувся семінар укр. нар. вбрання для ширшого громадянства. При Окр. Раді створено Виховну Комісію під проводом вих. референтки округи. Завданням Комісії є координація праці та проведення спільних починів.

Суспільна Опіка: Головним осягом звітного часу є відкриття Бюра Сусп. Опіки. Про те появився обширний звіт у нашому журналі. Ще в 1966 р. зорганізовано Гурток Добровільної Жіночої Допомоги, що начислює тепер 22 особи, в тому 4 не-членки. Гурток допомагає Бюрові Сусп. Опіки в пологженні дрібної опіки над хворими. Комісія Сусп. Опіки діє вже другий рік під проводом референтки сусп. опіки. Її завданням є координація праці.

Репрезентація вимагала участі в Тижні Поневолених Націй, що й здійснено у формі ридвану СУА, який спонзорували українські купці. Світлина ридвану була одинокою з цілого походу, що її поміщено в американській пресі. Дальше Окр. Рада взяла через своїх представниць участь у Гром. Комітеті 25-ліття УПА і 50-ліття Укр. Нац. Революції. З рамени комітету голова Окр. Ради мала доповідь у радіо „Участь жінок у Центральній Раді“.

У підсумках голова Окр. Ради вказала на потребу творення нових Відділів, посилення праці комісій і впровадженні планування. Лиш систематична і задалегідь запланована дія дає бажаний вислід. Як мотто на чергову каденцію подала „Лицем до XV.

Конвенції СУА, спільно та об'єднані засадами СУА“.

Звіти Відділів зложили — пп. Марія Юзефович (22 Відд.), Дарія Маркус (29 Відд.), Наталія Харів (36 Відд.), Глорія Пашен (74 Відд.), Уляна Павлинська (84 Відд.). Відділи 16 і 51 вправдали свою несприятливість.

Слідувала доповідь п-ні Л. Шандри „Із проблематики СУА“, що вказала на недоліки нашої організації. Для їх усунення слід звернути увагу на програму, плянувати й підготовляти її більш докладно, щоб була цікавою та по-модерному поданою, через працю комісій Окр. Ради скріпити співпрацю з Відділами, інформуванням про почини й осяги СУА виробляти гордість членства з приналежності до своєї організації, лояльності до проводу та віддання засадам СУА.

Слідувала дискусія й у висліді її ряд ухвал.

Нова Управа: п-ні Люба Шандра, голова, п-ні Віра Маркевич, заступниця, інж. Олена Турула, рек. секретарка, п-ні Ліна Басюк, кор. секретарка, п-ні Анізія Струц, касієрка. Референтками стали — п-ні Марія Наваринська організаційною, п-ні Оріся Гарасовська культ.-освітньою, п-ні Марія Погорецька імпрезовою, п-ні Ія Мацюк мистецтва, п-ні Дода Плав'юк виховною, п-ні Софія Сокологорська сусп. опіки, п-ні Анна Василівська зв'язків, п-ні Люба Шеремета адміністраторка Домівки СУА.

Контр. Комісія: п-ні Марія Хрептовська, голова, пп. Олена Чуба і Наталія Харів, члени.

УХВАЛИ ОКРУЖНОГО З'ЇЗДУ

1. Окружний З'їзд

— вшанує пам'ять покійної Марії Яримович, б. містоголови Гол. Управи СУА, основниці й членки Окр. Ради, довголітньої голови 22 Відділу СУА — виданням однієї книжечки для дошкільної дітвори,

— вважає скріплення єдності членства на підставі ідейних засад СУА: християнської моралі, політичної понадпартійності, релігійного вирозуміння — найважливішим кличем часу,

— закликає до засновання нових Відділів в окрузі та приєднання нового членства,

— до посилення праці Комісій при Окр. Раді для більш успішної дії референтур Окр. Ради і Відділів,

— до підтримки добровільних фондів Централі і Фонду Наглої Потреби Окр. Ради,

— постановляє спільно з Відділами влаштувати одну імпрезу, дохід із якої піде на покриття коштів адміністрації Домівки США.

Віра Хрептовська
секретарка З'їзду

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Окружний З'їзд

Дня 10. березня 1968 р. голова п-ні Оксана Рак відкрила З'їзд молитвою. Привітала присутніх і попрохала вшанувати пам'ять померлих членок одноквилинною мовчанкою.

Президія: п-ні Ірина Падох, голова, пп. Надія Попель і Олександра Кіршак, секретарки.

Протокол із попередніх зборів відчитала п-ні Ольга Зазуля.

Доповідь на тему „**Організаційні проблеми**“ відчитала п-ні Іванна Рожанковська, референтка планування Гол. Управи. Вона провела аналізу організаційних недоліків, що, на її думку, спричинені такими чинниками: 1. Недоліки у побудові організації, спричинені тим, що Центральна США постала, як надбудівка існуючих уже Відділів, які надалі старались утримати свою самостійність. 2. Різномірний склад членства, що є дуже різноманітне, як щодо віку, віровизнання, політичних переконань і кваліфікацій. 3. Провід не стоїть на висоті завдання. Провідні пости повинні займати кваліфіковані особи, а не люди доброї волі та хоч і найкращої охоти до праці. 4. Цілі, що їх ставить собі організація, переходять її спромоги. Діяльність організації надто різномірна, щоб вона могла дати справді ефективну працю.

До думок доповідниці нав'язала п-ні Стефанія Пушкар, голова Централі. Вона подякувала за висловлені в доповіді думки і вказала на **перебудову програми**, що її задумує провести Центральна. Видвигнено клич „Лицем до членки“, щоб зацікавити якнайбільше число членок працею у Відділі. Першим кроком у тому є Конференція Голов Відділів.

Дискусія була дуже оживлена. Вона зосередилася на пасивності членства, що є великою перешкодою в праці та на можливості спільних імпрез силами двох чи трьох Відділів (пп. О. Соневіцька, І. Падох). Висунено думку, щоб Окр. Рада обмежилась до репрезентації й організаційної ділянки (п-ні М. Ярош). Була думка, щоб Окр. Рада окрім Окр. З'їзду проводила ще

збори усього членства для обзнайомлення з програмою (п-ні М. Димій).

Звіти Відділів зложили — п-ні Марія Головей (1 Відд.), п-ні Софія Серафін (4 Відд.), п-ні Розалія Федьків (8 Відд.), п-ні Марія Стефанишин (21 Відд.), п-ні Анна Опарик (35 Відд.), п-ні Олександра Різник (53 Відд.), п-ні Марія Савчак (64 Відд.), п-ні А. Кух (71 Відд.), п-ні Роза Полчій (72 Відд.), п-ні Михайлина Чубата (73 Відд.), п-ні Олена Гентиш (82 Відд.), п-ні Марта Ярош (83 Відд.), п-ні Ольга Платош (93 Відд.).

Під час обідньої перерви відбулося **льосування картин**, подарованих мистцями Михайлом Морозом, Людмилою Морозовою і Наталією Стефанів. Виграла — п-ні Інна Дзерович картину М. Мороза, п-ні Кароліна Баршевська картину Л. Морозової, п-во Б. Алішевські картину Н. Стефанів та 73 Відділ із Бріджпорту другу картину Л. Морозової. В імені Екзекутиви п-ні С. Пушкар подякувала Окружній Раді за ініціативу із зорганізуванням льотерії, що принесла 758.14 дол. на Музейний Фонд США.

Діяльність Окр. Ради США:

Організаційна: Окр. Рада охоплює 17 Відділів і начислює 657 членок, у тому 354 передплатниць Нашого Життя. Референтками були пп. Варка Бачинська й Ірина Падох.

Культ.-освітня: Референтура допомагала під час Виставки Книжки й Преси на ювілейних святкуваннях Ів. Франка. Референтка ввійшла до Культурно-Освітньої Комісії США й опрацювала тему „Зимовий зворот сонця і підготовка до свят зимового циклу“. Провела виступ молодих талантів на бенкеті Жіночої Сесії СКВУ. Референткою була п-ні Наталія Хоманчук.

Імпрезова: Співпраця при влаштуванні імпрез Окр. Ради „Зустріч Градуантів“ і „Вишивані Вечерниці“. Референтками були пп. В. Сушків і Р. Полчій.

Виховна: Влаштування Зустрічі Градуантів із мистецькою програмою та інтерв'ю з градуантами каледжів. Проведення Конференції Референток двох округ, що була вже зреферована в нашому журналі. Вдержувано зв'язок із Студ. Громадою в Нью Йорку. Референтками були пп. Марта Ярош і Лідія Котлярчук.

Суспільна Опіка: Влаштувано Конференцію референток сусп. опіки 11. січня 1967 р. Вислано привіти воякам у В'єтнамі. Опрацьовано плян Добровільної Жіночої Допомоги. Референт-

ками були пп. Мей Димій і Іванна Бенцаль.

Зв'язки: Влаштовано виставку нармистецтва в двох банках на Брукліні з показом писання писанок. Удержувано контакт із Федерацією Жіночих Клубів, де Окр. Рада має намір нав'язати тісніший зв'язок. Референтками були пп. Марія Душник і Ольга Літепло.

Пресова: Появилось около 10 дописів в українській, і 6 дописів в англійській пресі. У зв'язку з Жіночою Сесією СКВУ вислано 5 повідомлень до радіостанцій. Референтками були пп. О. Процюк і М. Демидчук українською, і пп. М. Бачинська та С. Котик англійською мовами.

Господарська: Організовано всі буфети на імпрезах Окр. Ради. Референтками були пп. К. Папуга і Л. Раковська.

Окрім цієї біжучої роботи Окружна Рада США провела спільно з Централю великі імпрези. Це було відкриття Музею Нар. Творчости в квітні 1967 р. (Комітет очолила п-ні М. Ржепецька) і влаштування Жіночої Сесії СКВУ (Комітет очолила п-ні Оксана Рак). Це були події історичного значення, що вимагали великої праці, зміння та організаційного хисту. Про них широко звітовано в нашому журналі.

Великі вимоги до Управи Окр. Ради ставить **репрезентація США** в Нью Йорку. Безліч Комітетів та імпрез вимагали участі Окр. Ради, а також інших її членів.

Нова Управа: п-ні Оксана Рак, голова, п-ні Ольга Соневіцька, заступниця, п-ні Оксана Щур, рек. секретарка, п-ні Леся Гой, кор. секретарка, п-ні Галя Гошовська, скарбничка. Референтками стали — пп. Розалія Полчій і Ірина Мокрівська організаційними, п-ні Наталія Хоманчук культ.-освітньою в укр. мові, п-ні Леся Різник в англ. мові, пп. Віра Сушків і Софія Серафін імпрезовими, пп. Лідія Котлярчук і Олександра Кіршак виховними, пп. Ольга Соневіцька і Марія Демидчук пресовими укр. мовою, пп. Марта Бачинська і Софія Котик пресовими англ. мовою, пп. Марія Душник і Ольга Зазуля зв'язків, п-ні Олександра Різник нар. мистецтва, пп. Катря Папуга й Анна Свенсон господарськими.

Контр. Комісія: п-ні Олена Процюк, голова, пп. Марія Ржепецька і Марія Стефанишин, членки, пп. Анна Опарик і Надія Кух заступниці.

Поміж плянами праці розглянено проект придбання домівки Окр. Ради в Нью Йорку. В тій цілі вибрано Комітет, до якого ввійшли пп. Ірина Падох, Мей Димій, Катерина Пелешок, Марія Головей, Іванна Рожанковська, Н. Рекерт, що має розглянути всі можливості для того.

Окружний З'їзд закрила молитвою перевибрана голова і подякувала присутнім за участь.

**Надія Попель
Олександра Кіршак**
секретарки

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Дитяча Світличка на Асторії

Торік у м. жовтні заснувалася в Асторії Дитяча Світличка, яку веде її основниця п-ні Наталія Хоманчук. Як членка Управи 1 Відділу США, вона заснувала її з рамени того Відділу. Діти полюбили свою виховницю й дуже пильно приходять на свої заняття, які відбуваються кожної суботи. Вже в короткому часі п-ні Н. Хоманчук зуміла підготувати дітей Світлички до участі в програмі Свят-Миколайського Вечора, що його влаштувала школа українознавства в Асторії. Рівнож заходами п-ні Хоманчук і Батьківського Комітету Світлички влаштовано 3 березня 1968 р. Дитячу Забаву, яка помимо непривітної погоди стягнула дівчорю Асторії й їх батьків до залі б. церкви. Голова Батьківського Комітету п-ні Катря Лехицька відкрила це свято, підкресливши, що ця забава являється першою того роду імпрезою в Асторії. З черги промовила п-ні Н. Хоманчук

Із Свята Жінки-Героїні в Клівленді:

У першому ряді діти з Рідної Школи, що брали участь у спільній рецитації. У 2-му ряді зліва: п-ні Ярослава Барнич, п-ні Леся Лисак із Бофало, п-ні Марія Янів, голова Окр. Ради, п-ні Марія Кавка, голова Відділу Укр. Зол. Хреста. У 3-му ряді зліва: пп. Софійка Кравець, Лідія Вирста, Ірина Сахна, Анна Завадівська, Зеня Крук, диригентка, Катря Капітаніч, Галина Норка, Филіс Тарнавська, Пет Крутиголова, хор 12 Відділу США.

From the celebration of Ukrainian heroic women in Cleveland

про значення Дитячих Світличок. Слідувала мистецька програма під її проводом.

Сценку „Зима відходить“ діти виконали бездоганно. Потім кілька українських народніх танків відтанцювали наймолодші учні танкової школи, яку вже довгі роки веде в Асторії п-ні Елен Оприско. Піснею „Царю небесний“ започатковано дитячий концерт. Пісні переплітано деклямаціями віршків.

Заключне слово мала п-ні Марія Головей, голова 1 Відділу США. Насвітлила яке значення має виховання дівчорю і вручила п-ні Хоманчук подарунок для Світлички в сумі 25 дол.,

призначений на її устаткування. За тим прикладом пішло Братство св. Миколая в Асторії 5-го Відділу УНСоюзу і пожертвувало 50 дол., за що п-ні Хоманчук зложила щирю подяку.

Останньою частиною програми були довільні забави, яких діти навчилися у Світличці. Це були — Подоланка, Журавель, кіт і мишка, Зайчик під кущем, Гарбуз, забави м'ячиком, змагання двох рядів (біг до мети). В міжчасі діти забігали до буфету, що його зладив Батьківський Комітет (пп. Софія Оленська, Катря Лехицька і С. Галатин) та розкупували квитки на льотерію з 56 вигравів, що нею завідували членки 1 Відділу США пп. Ст. Рудик і А. Сливка. Сцену й залю на ту імпрезу прибирали панове Я. Галатин, В. Цьолка і М. Хоманчук.

Забаву пройшла з повним моральним і матеріальним успіхом, бо діти були задоволені зі своїх перших публичних виступів, а за придбані гроші Батьківський Комітет закупив модерне устаткування класу Світлички, а саме: 4 столи і 16 стільців на суму 300 дол. Рівнож закуплено в ОПДЛ 25 книжечок „Малюємо“ для практичних занять на лекціях.

У дальшому п-ні Н. Хоманчук підготовляє з дівчорю частину програми на День Матері, що традиційно відбувається кожного року в 1 Відділі США в Нью Йорку. **Присутня**

Із діяльності 1 Відділу США в Нью Йорку:

Дитяча Світличка в Асторії. З дітьми на світлинні о. Коляр та вчителька Світлички п-ні Наталія Хоманчук.

Day Center for children, sponsored by UNWLA Branch 1 in Astoria, N. Y.

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

КЛІВЛЕНД, ОГАЙО
Річні збори 12 Відділу США
ім. Олени Пчілки

Дата: 7. квітня 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні Дарія Городиська молитвою і привітала п-ні Марію Янів, голову Окр. Ради США.

Президія: п-ні Марія Янів, голова, п-ні Лідія Вирста, секретарка.

Протокол з основних зборів відчитала п-ні Анна Завадівська, секр.

Звіти Управи зложили — п-ні Д. Городиська, голова, п-ні Галина Норка, заступниця, п-ні Анна Завадівська, секретарка, п-ні Ірина Сахно, касієрка, п-ні Філіс Тарнавська, госп. референтка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ проіснував один рік і начислює 26 членок. Відбув 8 ширших сходин і 6 засідань Управи.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Дня 22. жовтня 1967 р. відбулись Хрестини Відділу, до яких підготовано мистецьку програму і прийняття для гостей. Відділ узяв активну участь у різних імпрезах української громади. При Відділі створився жіночий хор під проводом п-ні Зені Крук.

в) Сусп. опіка: Відділ уфундував журнал для бабусі та пожертвував 25 дол. на вітраж св. Ольги у церкві св. Андрія.

г) Зв'язки: Відділ вислав листа до Пошт. Уряду у Вашингтоні в справі випуску Шевченківської марки. Голова Відділу відбула інтерв'ю на радіо про Український Культурний Горуд у Клівленді.

г) Господарська: В грудні 1967 р. Відділ улаштував Різдвяний показ, що його провела п-ні І. Кашубинська, госп. референтка Гол. Управи. Зладив книжечки з присямами печива українською й англійською мовами, що дуже гарно розійшлися.

д) Фінансова: Відділ мав 458 дол. приходу і 157 дол. розходу.

Контр. Комісія: Іменем її промовила п-ні Дарія Древницька, ствердила, що книги є ведені в порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Дарія Городиська, голова, п-ні Лідія Вирста, заступниця, п-ні Галина Норка, рек. секретарка, п-ні Дарія Древницька, кор. секретарка, п-ні Ірина Сахно, касієрка. Референтками стали — п-ні Дора Сторожинська культ.-освітньою, п-ні Оріся Кулик виховною, пп. Катря Капітанець і Марія Палка сусп. опіки,

пп. Філіс Тарнавська і Юлія Трач господарськими, п-ні Анна Завадівська пресою.

Контр. Комісія: п-ні Євгенія Гішинська голова, пп. Софія Кравець і Стефанія Пасельська, члени.

У своєму слові п-ні Марія Янів, голова Окр. Ради США, висловила Відділові признання за виконану працю та заохотила до дальших зусиль.

Збори закрила перевибрана голова, дякуючи за довір'я й закликаючи до співпраці в майбутньому. Членки ще довго гуторили при чаю й солодкім.

Анна Завадівська
пресова референтка

ЕН АРБОР, МИШ.

Із діяльності 37 Під-відділу США

Ен-Арборський Під-відділ вступив у третій рік свого існування, але з огляду на мале згуртовання українців у цьому містечку не зростає чисельно, лиш, навпаки, зменшився до 9 членок. Все ж праця, намічена при заснуванні Відділу, ведеться, концентруючись над виховною ділянкою. Три-клясова школа українознавства закінчує свій другий рік праці. Цього року директоркою школи є д-р Ася Гумецька. Влаштовано дві шкільні імпрези, а саме Свят-Миколаївську і Шевченківську, з участю усіх шкільних дітей. На закінчення шкільного року також плянується дитяча програма, получена з товариською зустріччю для місцевого українського громадянства.

Поштовх до нового напрямку в нашій праці дала цього Великодня наша культ.-освітня референтка п-ні Зеновія Бровинська. Вона, як членка місцевого „Вимен'с Ситі Клуб“-у й голова комітету, що організував їхній традиційний „Великодній сніданок“, надала цьому американському сніданкові української заправки, додаючи до нього українську програму. Хоч це була Великодня неділя, запрошена п-ні Анастасія Вокер приїхала з Дітройту з ядерною, інформативною доповіддю про Україну, а зокрема про українські народні звичаї, зупиняючись над писанками та ілюструючи свою розповідь діапозитивами. Після її доповіді слідували танки, що їх ввели студія п. Лісківського в супроводі бандуристів і танцювальна група п-ни Мотрі Макар із Дітройту. Ця програма, що її дбайливо склала п-ні Вокер, повторялася три рази в шогдинному відступі. В міжчасі молоденька писанчарка, п-на Петі Коваль-

чик із Дітройту демонструвала техніку писання писанок при окремому столі. Наш 37 Під-відділ США влаштував народно мистецьку виставку, що включала зразки вишивок, кераміки, писанок, літератури та традиційний кошик із свяченим.

Американці — члени Клубу та їхні гості сприйняли українську участь у їхньому сніданку з признанням і зацікавленням. Внаслідок цієї імпрези голова Міського Жіночого Клубу запросила нас, щоб ми влаштували в червні український обід в їхньому ресторані, а на липень запроєктувала 4-тижневі курси української вишивки.

Іхне бажання дальшої співпраці з нами доказує успіх цієї зустрічі американців Ен Арбору з українською культурою.

Л. Ч.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

День Матері і Свячене 43 Відділу США

Заходом 43 Відділу США відбувся у Філядельфії День Матері, сполучений із традиційним Свяченим, на якому, окрім чисельно зібраних членок, були присутні гості — голова США п-ні С. Пушкар, ред. Л. Бурачинська і містогорова Окр. Ради п-ні Олена Шиприкевич. Голова 43 Відділу, п-ні М. Кохановська, привітавши гостей і зібраних Союзянок, прочитала зворушливий змістом нарис І. Верховинської: „Ломикамінь“. Дальша програма складалася з доповіді про жіночгероїнь, опрацьовання п-ні Рейнер, і деклямації вірша Л. Мурович, продеклямованого п. Л. Чайковською. Цю багату програму закінчено хором 43 Відділу піснею „Рушничок“ і „Христос Воскрес“, яку підхопили всі присутні. Опісля слідувала святочна перекуска за столами, під час якої нав'язалася справді родинного характеру розмова, переплетена співом усіх присутніх Союзянок.

О. Я.

РОЧЕСТЕР, Н. Й.

Дитяча Світличка

Уже чотири роки при 47 Відділі США ім. Л. Українки провадиться Дитяча Світличка. Кожної суботи (крім літніх місяців) відбувається 4-годинне навчання в залі Т-ва Самопоміч. За цих чотири роки Світличка розвинулася і збільшилася. Тепер у Світличці є вписаних 30 дітей, у більшості у віці трьох років, а звичайно кожної суботи є присутніх коло 20 дітей.

П-ні Стефа Лаба, виховниця Дитя-

чої Світлички, має „повні руки живого срібла“, яке треба чотири години вдержати в дисципліні, навчити молитви, віршика чи якусь пісеньку, прочитати казочку, провести якусь гру чи забаву, дати підвечірок — це все вимагає досить енергії. Тому то й щоб улегшити працю п-ні С. Лабі, запрошено їй до помочі студентку гай-скули п-ну Христю Юрків, яка кожної суботи допомагає п-ні С. Лабі вдержати життєрадісну громадку маляг у порядку.

Також майже кожної суботи знайдете там голозу 47 Відділу п-ні Анну Капітан, яка від засновання Дитячої Світлички прикладає всіх зусиль, допомагає всім чим може, щоб Світличка існувала і розвивалась.

Не можна тут поминути виховної референтки 47 Відділу п-ні Нусі Єйни, яка не жаліє ні часу, ні труду займаючись адміністрацією Світлички. Вона кожної суботи вранці є в Самопомочі, щоб перевірити чи кімната, в якій відбувається навчання, помита, напалена, чи все потрібне знаходиться в порядку. По обіді, коли починається навчання, вона знову там, щоб зайнятися фінансовими справами. Це справді безкорисна посвята, за яку їй належить подяка від членок Відділу та й від батьків діточок, що відвідують Світличку.

Потішаючим є те, що стільки молодих матерів і батьків розуміють значення й вагу Дитячої Світлички та її вплив у формуванні української дитячої душі. **Ольга Ганушевська**

БОФАЛО, Н. Й.

Великодня Зустріч 49 Відділу СУА

Заходом нашого Відділу влаштовано 7 квітня 1968 р. Великодню Зустріч із громадянством, у якій відбувся констест на найкращу паску. Зустріч відбулася в церковній залі при церкві св. Івана Хрестителя.

На столі, прикрашеному білою скатертиною і зеленим віттям, пишались у довгому ряді паски, позначені порядковими числами, а біля них прекрасні писанки й печиво. Вже сам вступ до залі робив приємне враження, бо зала була вщерть виповнена гістьми. Зустріч відкрила п-ні Неонілія Стецьків та пояснила традицію Великодньої паски й писанки українською й англійською мовами.

Пані Леся Лисак зголосила свій Великодній студ п. з. „У нескінченність“, із питомим їй умінням і чут-

тям, так що в очах присутніх появились сльози. Атракцією цієї мистецької частини були гагілки, з традиційним жучком, виведені ученицями цілоденної парохіальної школи ім. св. о. Миколая, під проводом учительки цієї школи, п-ні Олі Чмоли. Старші учениці Рома Стецьків, Оленка Чмола і Роксоляна Ткачук у народніх строях виконали танок „Обливаний понеділок“, укладу п-ні Неонілі Стецьків, нагороджений присутніми рясними оплесками.

Після мистецької частини відбулось голосування на найкращу паску, карточками після порядкових чисел. У констесті голосували всі присутні з таким вислідом: П-ні Анна Макух, секретарка, дістала I. нагороду; п-ні Оксана Салдит, фін. секр., дістала II. нагороду; п-ні Василина Осташук дістала III. нагороду. Голова нашого Відділу п-ні Ірина Дорошак поклікала на сцену нагороджених і їх відзначила, а присутні на залі нагородили їх рясними оплесками.

Не можна поминути теж інших пань, що пекли паски, бо кожна з них вложила в це печення частинку своєї душі, щоб тим самим перенести спомин Великодня з рідної землі тут, у наше довкілля. Зокрема слід зложити признання й подяку ініціаторці цієї інтересної і небувалої досі імпрези на нашому терені, голові нашого Відділу п-ні Ірині Дорошак.

Того ж дня й у цій самій залі відбулася виставка образів мисткині п-ні Олі Алексевич із Торонта, яку присутні мали змогу оглядати й подивляти.

На закінчення запрошено всіх до іншої залі, де при чайку і солодкім, серед приємної атмосфери йшла дружня розмова, а в душі остала радість і милий спомин із такої дорогої Великодньої Зустрічі.

Емілія Стасюк

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ.

Річні збори 54 Відділу СУА ім. 500 Героїнь

Дата: 18. лютого 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні Ольга Гарванко молитвою. Привітала п-ні Лідію Дяченко, голову Окружної Ради СУА.

У своєму слові п-ні Л. Дяченко подякувала Відділові за численну участь у починах Окр. Ради та подала задуваний плян праці. При Окр. Раді буде виходити квартално бюлетень для

Управ Відділів. Це будуть короткі повідомлення про працю Відділів.

Президія: п-ні Лідія Дяченко, голова, п-ні Марія Матвійків, секр.

Звіти Управи зложили — п-ні Ольга Гарванко, голова, п-ні Марія Матвійків, секретарка, п-ні Катерина Гусак, касієрка, і референтки — п-ні Ольга Паранчак організаційна, п-ні Лідія Гарванко культ.-освітня, імпрезова й пресова, п-ні Марія Корженівська виховна, п-ні А. Зарицька сусп. опіки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Референтка повідомляла про сходини і запрошувала не-членок до участі (придбала так дві членки) та стягала кари за неноншення відзнак. Із того оплачувано журнал для бабусі. Відділ брав участь в імпрезах сусідніх Відділів та в починах Окр. Ради.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував такі імпрези: Свято Т. Шевченка, Листопадове Свято, получене з поклоном для Митрополита А. Шептицького, Свято Незалежності, все було зрефероване в нашому журналі. Окрім того влаштовано доповідь мгр. Шатинського на тему „Психіка людини“.

в) Виховна: Відділ веде Дитячу Світличку (18 дітей) раз у тиждень. Її провадить п-ні Марія Корженівська з допомогою п-ні Марійки Гавришук. Окрім того Відділ улаштував дитячу забаву.

г) Сусп. опіка: Референтка відвідувала хворих та привітала молоду матір із немовлятком. Разом з іншими членками зайнялась висилкою 4-ох пачок до Польщі.

г) Зв'язки: П-ні О. Гарванко, голова, взяла участь у делегації до губернатора в справі підписання декларації з нагоди Свята Незалежності. Останньо пп. Марта Трофименко і Софія Леськів провели показ писання писанок на запрошення Об'єднання Амер. Жін. Організацій у Вілмінгтоні. П-ні Трофименко розказала про наше народне мистецтво, а п-ні Леськів показала, як писати писанки. Присутніх було около 100 жінок.

д) Пресова: Появилось 11 дописів про працю Відділу — 6 у Н. Ж., 3 в „Шляху“, 1 у „Свободі“, 1 в „Америці“. Референтка провадить хроніку Відділу.

е) Господарська Перед святами влаштовано показ убирання тортів.

Контр. Комісія: Іменем її промовила голова п-ні К. Глинянська і ствер-

дила, що книжки знаходяться в найкращому порядку. Поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногослосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ольга Гарванко, голова, п-ні Марія Гавришук, заступниця, п-ні Марія Матвійків, секретарка, п-ні Катерина Гусак, скарбник. Референтками стали — п-ні Ольга Паранчак організаційною, п-ні Алла Рудавська культ.-освітньою, п-ні Катерина Глинянська імпрезовою, п-ні Марія Корженівська виховною, п-ні Анна Зарицька сусп. опіки, пп. Галя Шатинська і Софія Цирик господарськими, п-ні Тамара Книгиницька зв'язків, п-ні Лідія Гарванко пресо-вою.

Контр. Комісія: п-ні Марія Ріц, голова, пп. Єва Романишин і Катерина Костишин, члени.

Збори закрила перевибрана голова п-ні О. Гарванко, дякуючи за вибір і довір'я. Запросила всіх до застеленого стола, де працювати господарські референтки підготували щось смачне. На кінець п-ні Людвіка Сілецька пожертвувала 15 дол. на потреби Відділу, за що їй належить щира подяка.

Збори закінчено молитвою.

Марія Матвійків, секретарка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 56 Відділу СУА

ім. Людмили Старицької-Черняхівської

Дата: 6. лютого 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні Ярослава Сена та привітала п-ні Стефанію Дуб, голову Окр. Ради СУА.

Президія: п-ні Стефанія Дуб, голова, п-ні С. Король, секретарка.

Звіти Управи зложили — п-ні Я. Сена, голова, пп. О. Янчишин і Г. Сенюк за кор. і прот. секретарок, п-ні Аделя Савка, скарбник, і референтки: п-ні І. Джуль організаційна, п-ні У. Мазяк культ.-освітня, п-ні Р. Когут імпрезова, п-ні А. Наконечна сусп. опіки, п-ні С. Шумило господарська.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ брав участь у всіх починах Окр. Ради та співпрацював з іншими Відділами. Приєднало три нові членки.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував пікнік. На сходинах Відділу виголошено різні доповіді. Відбулось висвітлення знімок із показу історичних строїв із поясненням п-ні А. Вокер. П-ні М. Гарасевич ви-

гослосила доповіді на Святі Матері та Святі Листопада. Свої враження з подорожі в Україну з'ясувала п-ні А. Мазяк. Доповіді про українську кераміку мали маестро Е. Козак і п-ні О. Янчишин, а доповідь і висвітлення образів проф. Ю. Михайлова — п-ні Р. Когут. Референтура допомагала при показі історичних строїв та при програмі Волинського Вечора 81 Відділу. Спільно з Відділом Укр. Зол. Хреста під патронатом СФУЖО влаштовано Вечір Літ. Конкурсу СФУЖО, де п-ні Маруся Бек вручила літературну нагороду п-ні Марії Гарасевич за літ. есей „Безсмертя“.

в) Нар. мистецтва: Відділ улаштував курс кераміки, що тривав 10 тижнів. Провалила п-ні Я. Сена, голова, а доповідачами були — маестро Е. Козак, пп. Дарія Бойчук і О. Янчишин. У переведенні курсу допомагали пп. О. Янчишин та А. Савка. Взяло участь 22 курсанти, в них 14 молоді. Курс закінчено виставкою праць курсантів. Подібний курс провела п-ні Дарія Бойчук у 76 Відділі на Воррені.

г) Зв'язків: Відділ узяв активну участь у підготові Олд Ворлд Маркету та влаштував український станок в Інтернаціональному Інституті. Референтка взяла участь у доповіді й висвітленні показу історичних строїв на сходинах Америкен Вименс Федерейшен.

г) Сусп. опіка: Референтка відвідувала хворих і висилала картки. Відділ вислав пакунок до Польщі.

е) Господарська: Референтура підготувала буфет на пікніки, Літ. Вечір Конкурсу СФУЖО, та зладила 5 пасок на Свячене парохії. На сходинах Відділу подавалось чай і солодке.

е) Фінансова: Відділ мав 1,157 дол. приходу і 748 дол. розходу.

Контр. Комісія: В її імені п-ні Л. Воробкевич ствердила, що праця і книги Відділу є в доброму порядку і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногослосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ярослава Сена, голова, п-ні Ірина Грушкевич, заступниця, п-ні Г. Сенюк, прот. секретарка, п-ні І. Джуль, кор. секретарка, п-ні А. Савка, скарбничка. Референтками стали — п-ні С. Король організаційною, п-ні С. Шумило, культ.-освітньою, п-ні У. Мазяк імпрезовою, п-ні С. Гайда виховною, п-ні Т. Гичко сусп. опіки, п-ні О. Ковальська пресо-вою. Пп. Р. Когут і Г. Барнич — членки.

Контр. Комісія: п-ні Л. Воробкевич, голова, пп. А. Наконечна і К. Вишнівська, члени.

У своєму слові п-ні С. Дуб, голова Окр. Ради, висловила Управі признання за виконану працю, особливо за співпрацю з іншими Відділами. Рівночасно поінформувала про те, що Окр. Рада закупила площу на Дім СУА. У висліді дискусії ухвалено дати 100 дол. на Будівельний Фонд Окр. Ради.

Збори закрила нововибрана голова, дякуючи за довір'я.

О. Ковальська
пресо-ва референтка

САН ФРАНЦІСКО, КАЛІФ.

Річні збори 62 Відділу СУА

Дата: 24. березня 1968 р.

Збори відкрила молитвою п-ні Ярослава Оренчук, голова.

Президія: п-ні Наталія Каменецька, голова, п-ні Ольга Каницька, секретарка.

Протокол із попередніх зборів відчитала п-ні Віра Шавлач.

Звіти Управи зложили п-ні Ярослава Оренчук, голова, п-ні Стефанія Кісь, секретарка, п-ні Ольга Шпраер, скарбничка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ нараховує 29 членок. Відбув троє ширших сходин і 3 засідання Управи. Відділ є членом місцевого Відділу УККА.

б) Культурно-освітня й імпрезова: Влаштовано Свято Матері з доповіддю п-ні Віри Шавлач. Діти виступили з деклямаціями, танками й піснями. Сатирою Уляни Терлецької „А курка в рурі...“ закінчено програму свята. Відділ улаштував святочні сходини в честь Жінки-Героїні. Святочну доповідь виголосила п-ні Наталія Каменецька.

в) Виховна: Відділ улаштував Свято св. Миколая. В програмі взяли участь діти обох парохій. Гарно виконали сценічну картину „Загублений лист“ та й інші точки, за що св. Миколай обдарував їх гарними подарунками.

г) Зв'язки: Відділ узяв участь у Міжнародньому Фестивалі, де влаштовано виставку нар. мистецтва та продаж українських страв.

г) Сусп. опіки: Вислано 5 пачок з одягом для українських родин у Польщі. Референтка опікувалась хворими членками Відділу.

Контр. Комісія: Іменем її промови- (Продовження на обгортці)

Марія Павлівна Юркевич

(Докінчення)

Потім з Юрою поїхала до маєтку тестя біля м. Корніна. Там було багато простору, великий сад! Та для неї вже не було безжурного щастя. З малою дитиною жила в Україні, а чоловік за кордоном. Кликав її до Брюсселю, куди між тим переїхав. Після вагань лишила дитину у діда і бабці — в умовах життя заможних поміщиків там йому було найкраще. Поїхала до Брюсселю до чоловіка. А тепер було навпаки. Живучи з чоловіком, сумувала за сином. Турбували й інші проблеми, зв'язані з життям чоловіка-революціонера. Потім були дальші подорожі в зах. Європі, врешті не витримала, повернулася до краю, до сина. Але через деякий час взяла з собою хлопчика і знов виїхала за кордон. Тепер її чоловік перебував у Львові, в тодішній Австро-Угорщині, де в той час було більше політичних емігрантів, серед них Володимир Вікторович Дорошенко. Марія Павлівна з Юрою пробули тут довгий час. Життя було дуже нервово і для дитини ці умовини мало підходили. Щезав вивезла вона сина до рідні в Україну. А за якийсь час вибухла 1. світова війна.

Тоді Марія Павлівна виїхала з сином до Москви, щоб тут вступи-

Марія Юркевич із сином Юрою в 1911 р.

ти на Вищі Жіночі Курси для студій історії. За кілька літ їй удалось їх успішно закінчити. Москву вибрала тому, що там у той час мешкали дві її сестри. Коли йшла на виклади, відводила сина до дитячого садку.

У 1917 р. в Росії вибухла революція. Левко Юркевич міг би тепер повернутись додому. Але важко захворів і не зважаючи на всі турботи родини, швидко помер. Після тих тяжких переживань Марія Павлівна з сином замешкала у Києві.

„Тягнуло мене на рідну землю, коли засяяло на ній проміння волі“, згадує вона. У Києві влаштувалась на педагогічну працю. За часів української державности викладала в Першій Трудовій Школі, яку кияне звали гімназією Дурдуківського і яка примістилась на Львівській вулиці в Покровському монастирі. До тієї ж школи ходив і її Юра. Крім того Марія Павлівна вчителювала в Педагогічному Інституті ім. Грінченка, де читала лекції з фізичного виховання.

В советські часи Марія Павлівна викладала фізкультуру і була класною вихователькою в Першій Трудовій Школі ім. Шевченка, де був дуже хороший склад учителів. Життя було важке, але в школі між учительським персоналом відносини дружні. Марія Павлівна особливо приятелювала там із Бухановською, з родиною маляра Михайлова і з відомим істориком Наталею Мірзою-Авак'янц (родом Дворянською).

У школі Марія Павлівна була дуже діяльна. Любила свою працю і тому вкладала туди багато душі. В Першій Трудовій Школі, в 4-ій класі вона впровадила містечке читання, яке діти дуже любили і куди треба було підбирати кращі зразки літератури, відповідні до їх розвитку. Крім того Марія Павлівна читала лекції фізичного виховання в університеті (потім ІНО) і як сказано, навчала в Педагогічному Інституті ім. Б. Грінченка.

На літо старалась вивезти хлоп-

Левко Юркевич і Маруся Білякова перед одруженням у 1907 р. Світлина з побуту на Криму.

чика на село. Якось мешкала з Юрою на хуторі малярки Анни Павлової, яку Марія Павлівна знала ще з часів своїх студій у Москві. В те літо готувала їй небожа Юрка Магушевського до 1. класу гімназії. Хутір був на р. Дінці під Чугуєвим у Вовчанському повіті на Харківщині. Хлопці разом бавились: були майже ровесниками. Любили гратись у сусідньому ліску в індіанів.

Минуло дев'ять років. Підсоветське життя було важке, але в колі давніх однодумців воно було зігріте приязню і взаємним зрозумінням. У Марії Павлівни було багато друзів, бо притягала її вдача: добра і життєрадісна. Була прямолінійна з нахилом ідеалізувати людей, що їх зустрічала на своєму шляху. Часом в окремих людях розчаровувалась, але віри в людину не втрачала ніколи. Вперта в досягненні своєї мети, навіть владна, енергійна, працьовита, щедра. Характер сильний і коли переживає щось болюче, часто замикається в собі. До всіх життєвих проблем підходила відважно. Не дрібничкова — людина широкої душі. Дуже товариська, добра господиня в своїй затишній хаті, повній книжок, репродукцій гарних картин, килимів, де так приємно вражав кожного порядок і чарівна гостинність.

„Я дуже любила життя і людей“, писала Марія Павлівна в одному листі вже в старшому віці, „а до себе відносились без захоплення. Я все життя ставилась до себе критично, хоч мала дуже багато приятелів“. Відкинула можливість нового одруження, яка не раз траплялася на її шляху і жила сама з

сином. Вони безмежно любили одне одного. Хлопець був здібний, дуже добрий, наївний, з серйозними зацікавленнями. Мала з нього велику втіху. Коли розлучались, син писав до неї довгі цікаві і щирі листи. І стільки ніжності й любови виявляв у тих листах до своєї мами! Так чуло відносився до неї з дитинства. І це її дуже зворушувало.

Та прийшов розгром. Заарештували майже всіх їх, коли ГПУ взялося нищити українську інтелігенцію під приводом приналежності до Спілки Визволення України. Тоді був заарештований Володимир Федорович Дурдуківський і багато інших, а також група молоді, серед якої був і її син. Не оминув і її хресний шлях матері під Советами. Арешт загрожував і їй, а щонайменше усунення з праці. Жила в постійному хвилюванні за сина, в очікуванні і свого арешту. У 1933-34 рр. ситуація так ускладнилась, що друзі радили їй виїхати з Києва. Тоді вона провадила дитячий садок десь біля Кавказу, а в літі їздила на Сибір відвідувати сина на заслання. Зчасом повернулася до Києва до своєї праці. Жахливі були роки „Ежовщини“, невпинно „неначе цвяшок в серце вбитий“* турбувала доля сина.

У червні 1941 р. вибухла німецько-советська війна. А за три місяці Київ був у німецьких руках. Почалось інше життя у киян, але теж дуже важке. І в цих умовах Марія Павлівна продовжувала свою працю для української дітвори. Опікувалась дитячими садками з рамени Миської Управи.

Німецька окупація закінчилась за два роки новою навалою більшовиків і масовим рухом утікачів на захід, де ще гомоніла війна, де ще на міста німецькі і захоплені німцями країн сипались із літаків британські й американські бомби.

У цьому стихійному русі на захід опинилась і Марія Павлівна. І першою зупинкою на шляху в невідоме був здавна відомий їй Львів. У вузьких плутаних вулицях, у солідних кам'яницях з масивними брамами, приховано, але жваво пульсувало життя. Навко-

ло військовий хаос, харчові труднощі, чорний ринок, біженці з валізами й клунками, а в театрі йшли українські п'єси, в школах було навчання. А над містом золотом банею горіли дерева на Високому Замку. Пізніш перебуваючи в Криниці Марія Павлівна мала під своєю опікою дитячий садок. Далі Відень... Це вже чужина: чужа мова, чужа земля.

Там її несподівано зустріла Віра Гермак. Марія Павлівна стояла і думала, якою дорогою їй вертатись додому? Заплуталась серед маси однакових будинків, крамниць, пам'ятників принцам і генералам і безперервного руху авт і людей. Вчора, повертаючись із Музею, заплуталась у Рінгшттрассе, а сьогодні опинилась біля Шуберта. Що ж дивуватись! У всіх людей заплуталось тепер життя.

Ось вона вже в таборі під Віднем Гунтрамсдорфі, далі в розбитому від бомб Мюнхені. Німці приголомшені трагічним закінченням війни, мовчазні, боязко споглядають на окупантів. З українських майже кожен мав у минулому пережити трагедію, горе розлучених родин, майже без надії на зустріч на цьому світі. Але вони виявляють активність: серед руїн швидко починає організуватися українське життя, і до нього активно включилася й Марія Павлівна. Об'єднання Українських Жінок доручило їй вишкіл садівничок в Ельвангені й інших таборах. Марія Павлівна їздила й до інших таборів і провела кілька курсів. Серед маси нових знайомих вона зустріла багато давніх — О. Чехівську, О. Кривинюк, І. Борисову, родину Міяковських, родину Ішуків, родину Енгелів і багато інших. Вона весь час активна. Стала навчати в таборівій гімназії в Авгсбурзі, а потім у Ляйпгаймі на Дунаї, де була шкільним референтом. Ставила дитячі п'єси — дуже вдало. Всі її любили й поважали.

Обставини мінялись. Відкрилась можливість виїзду у широкий світ. Марія Павлівна, вже старша жінка, не вагається у 1949 р. переїхати до ЗСА. Завдяки акції переселення вдів, що її провів Союз Українок Америки, опинилась у Філадельфії і тут замеш-

кала в Переселенчому Будинку СУА. Нав'язала контакт із відомим центром українського жіночого руху з О. Лотоцькою на чолі. А з 1951 р. почала редагувати дитячу сторінку в журналі „Наше Життя“. Почалась її співпраця з редакторкою Л. Бурачинською і приятелювання з її матір'ю. В журналі Марія Павлівна керувала дитячою сторінкою, призначеною для дошкілля і перших класів школи до 1966 р. Під її керівництвом сторінка була дуже гарно поставлена. Вона приєднала нових співробітників, як Ніну Наркевич, Олену Цегельську, Ганну Чернінь, Ольгу Литвин, Марію Дейко, Петра Кізку, Галину Чорнобицьку й інших.

І в українському шкільництві проявила себе Марія Павлівна. Вона стала вчити в школі українознавства, де діти її любили, бо відчували, що вона з любов'ю до них ставиться. Знала, чим їх зацікавити, вміла до них підійти. І батьки школярів це бачили і зі свого боку ставились до неї добре. На закінчення шкільного року Марія Павлівна підготувляла дітей своєї класи до виступу в шкільному святі. Збирала їх на проби, клопоталась здобуванням костюмів.

Любов до педагогічної праці в неї лишилася на все життя. Її завжди тягло до діла, де вона внесла великий вклад чи то на дошкільному чи університетському рівні. І то починаючи з Києва аж до Нового Світу.

Марія Павлівна все життя любила подорожі. Ще з чоловіком побувала в Женеві, Парижі, Брюсселі, Берліні, Львові. А коли вже в старшому віці замешкала у Філадельфії, в час вакацій брала круговий квиток Торонто-Оттава-Монтреал чи їхала до Бофало, Клівленду чи Вашингтону. У Бофало часто гостювала в гостинному домі своїх друзів, Галини і Василя Потішків.

Була захоплена Вашингтоном, цим „чарівним містом“. Вміла бачити гарні місця і вміла знаходити цікавих людей — і в старості, що рідко буває. В одному листі писала: „Все, що людина хоче мати в житті, неможливо мати. І те, що я маю, для мене велике щастя“.

* Т. Шевченко: з поеми „Марина“.

ЗГАСЛО ВЕЛИКЕ СЕРЦЕ

(Докінчення зі ст. 12-ої)

зразкового характеру своїй українській родині та виховала в любові до рідного своїх дітей.

З кінцем 2-ої світової війни, коли зайшла безпосередня загроза окупації Галичини московсько-большевицькою армією, вдалось їй щасливо разом із найближчою родиною податись на еміграцію. Прибувши до Америки, вона осіла в місті Честер, Па. Безпосередньо по приїзді вона включилась до місцевого Відділу СУА, але з причини підірваного здоров'я не могла вже виявляти активності.

Авторка цього спогаду мала щастя працювати як організаційна референтка впродовж цілих 20 років у Філії СУ в Коломії та слідувати за працею Марії Мельник, що була роблена зі справжньою відданістю і посвятою в користь нашого нездоленого народу. Вважаю, що в серцях покутян пам'ять про її діла ніколи не затреться, а передана можливо в спогадах матерів і бабунь знайде місце в серцях молодих, що караються тепер у колгоспах Покуття.

Марія Білозор

САН ФРАНЦІСКО, КАЛІФ.

(Докінчення зі ст. 30)

ла п-ні Н. Каменецька і поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ярослава Оренчук, голова, п-ні Дарія Черепенко, заступниця, п-ні Стефанія Кісь, секретарка, п-ні Варвара Кацуляк, скарбничка. Референтками стали — п-ні Софія Підгірна організаційною, п-ні Віра Шавлач культ.-освітньою, п-ні Ольга Тексдал зв'язків, п-ні Параскева Мрозівська господарською.

Контр. Комісія: пп. Наталія Каменецька, Марія Петренко, Ольга Каницька.

Збори закрила перевибрана голова словами заохоти до дальшої праці.

Стефанія Кісь, секретарка

ФІНІКС, АРІЗОНА

Річні збори 77 Відділу СУА ім. княгині Ольги

Дата: 24. березня 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні М. Ліневич, а секретарка п-ні С. Кузь відчитала молитву СУА.

Президія: п-ні Ю. Шкварок, голова, п-ні С. Кузь секретарка.

Звіти Управи зложили п-ні М. Ліневич, голова, п-ні С. Кузь, секретарка, п-ні Тамара Бурда, скарбничка.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ нараховує 19 членок. У 1967 р. приєднано до Відділу 6 членок, а в 1968 р. дві.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Дня 12. березня 1967 р. відбулися ширші сходи, присвячені Лесі Українці. Доповідь відчитала п-ні Стефанія Кузь, а деклямації пп. М. Винничок і Ф. Василенко. Дня 2. травня 1967 р. д-р Домна Ясінчук відчитала доповідь на тему „Недуги відходової кишки“ Дня 19. листопада 1967 року в приміщенні ІВКА наш Відділ дав показ українського весілля, а також виставку українського печива. Дня 18. лютого 1968 р. наш Відділ улаштував Вишивані Вечерниці. За найкращі вишивки признано нагороди — пп. Надії Івасів, Соні Попович і Н. Маланчак. Дня 10. березня ц. р. на ширших сходах д-р Домна Ясінчук виголосила доповідь на тему „Наркотики“. Культ.-освітньою референткою була п-ні Марія Винничок.

в) Сусп. опіка: Членки відвідували хворих у шпиталі і вдома. Референткою була п-ні Кароліна Литвинишин.

г) Господарська: Членки Відділу приготували буфети на нашій імпрезі.

г) Фінансова: Відділ мав 253.15 дол. приходу, а 117.20 дол. розходу.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Лідія Топалів, голова, ствердила, що книги знаходяться в порядку, поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Ліневич, голова, п-ні Теодора Бакович, заступниця, п-ні Стефанія Кузь, секретарка, п-ні Тамара Бурда, скарбничка. Референтками стали — п-ні Марія Винничок організаційною і культ.-освітн., п-ні Надія Попович виховною, п-ні Кароліна Литвинишин сусп. опіки, д-р Домна Ясінчук пресовою, п-ні Василина Теслевич господарською.

Контр. Комісія: п-ні Лідія Топалів, голова, пп. Лукія Білецька і Н. Тарановська, члени.

Збори закрила молитвою перевибрана голова, дякуючи за довір'я. Потім членки засіли до чаю й солодкого та провели весело час на гутірці.

Марія Ліневич, голова

Стефанія Кузь, секретарка

ВИСИЛКА ДИТИНИ НА ОСЕЛЮ

Наш клич висилки дитини на літню оселю знайшов відгук у Відділах СУА. Згідно із звітними листками 8 Відділів вислало 10 дітей у 1967 р. Це були — 1 Відділ у Нью Йорку, 10 у Філадельфії, 11 у Трентоні, 20 у Філадельфії, 59 у Балтиморі, 64 у Нью Йорку, 82 у Бронксі й 83 у Нью Йорку. Завдяки їм десятеро дітей незаможних батьків могли провести вакації в українському середовищі.

Треба сподіватися, що й цього року відгукнуться наші членки на цей клич.

НОВИЙ ГУРТОК КНИГОЛЮБІВ

З ініціативи Округної Ради СУА у Філадельфії розпочалися заходи коло створення нового Гуртка Книголюбів. Дня 6. жовтня 1967 р. відбулась перша зустріч зацікавлених. Прибула п-ні Наталія Чапленко, культ.-освітня референтка Гол. Управи. У своєму слові до зібраних пояснила ціль Гуртка та перейшла поодинокі точки правильного. Присутні привітали також письменницю Марію Струтинську, що прибула на Зустріч.

З причин від нього незалежних Гурток не міг відразу розпочати праці. Тому чергові сходи відбулися щойно в березні 1968 р. Головою Гуртка стала п-ні Ірина Медуха. На першу книжку Гурток намітив Марії Струтинської „Помилка доктора Варецького“. Запляновано також знайомитись із засадами теорії літератури.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

У статті Галини Лашенко з Н. Ж. ч. 5, 1968, на ст. 31, у другому стовпці повинно бути: „Через 50 років він згадає її в листі“, а не „через 68 років“, як було надруковано.

Розгляньмо дитячу творчість

З кінцем шкільного року діти мають різні роботи, виконані у школі чи самодіяльних гуртках. Це є рисунки, малюнки, ліплення, витинання, писанки й ужиткові предмети. Допоможемо їм показати їх нашій громаді!

Торік 64 Відділ СУА в Нью Йорку влаштував таку виставку у своїй домівці. Дня 15. червня ц. р. Округна Рада СУА у Філадельфії дала почин до такої виставки в Домі СУА. Це добра нагода пізнати таланти наших дітей і заохотити їх до дальшої творчости.

ВИХОВНА РЕФЕРЕНТУРА СУА

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 6, ст. 7 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори з жіночих сорочок Бойківщини